

Základná škola JUH 1054 Vranov nad Topľou

**Školský vzdelávací program
pre 2. stupeň ZŠ
(jazyky)**

Učíme nielen rozumom, ale aj srdcom

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania:

ISCED 2

Nižšie stredné vzdelanie - žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy, alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy, alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Dĺžka štúdia:

5 rokov

Vyučovací jazyk:

slovenský

Študijná forma:

denná

Druh školy:

štátna

Predkladateľ:

Názov školy:

Základná škola JUH 1054, Vranov nad Topľou

Adresa:

sídliisko JUH 1054, 09336 Vranov nad Topľou

IČO:

37873369

Riaditeľ školy:

Mgr. Zlatica Halajová

Koordinátor pre tvorbu ŠVP:

Mgr. Božena Vancáková

Ďalšie kontakty:

Mgr. Jana Džuková

Koordinátori osnov jednotlivých predmetov ISCED 2

slovenský jazyk a literatúra :	Mgr. Anna Šustová
- anglický jazyk :	Mgr. Mária Gribová
- ruský jazyk :	Mgr. Lýdia Palenčíková
- matematika :	Mgr. Iveta Filičková
- informatika :	Ing. Ondrej Žužo
- geografia, regionálna geografia :	Mgr. Ľuboslava Labašková, Mgr. Jana Džuková
- etická výchova :	Ing. Mária Babjaková
- náboženská výchova :	Mgr. Anna Hrušovská
- výchova umením :	Mgr. Anna Vysoká
- telesná a športová výchova :	Mgr. Ľuboslav Soták
- biológia :	Ing. Mariana Petíková
- fyzika :	PaedDr. Vladimír Jenčko

- chémia : Ing. Mária Babjaková
- dejepis : Mgr. Lýdia Palenčíková
- občianska náuka : Mgr. Anna Šustová
- svet práce a technika : Ing. Ondrej Žužo, Ing. Mária Babjaková

Zriaďovateľ:

Názov : **Mesto Vranov nad Topľou**
Adresa: **Dr. Cyrila Daxnera 87/1, 093 16 Vranov nad Topľou**
Kontakty: **057- 4422551- 3**
057- 4422929
e-mail: mesto @ vranov.sk
http: www.vranov.sk

Platnosť dokumentu : **od 1.9.2012 - 9. ročník**

Školský vzdelávací program prerokovaný a schválený na pedagogickej rade dňa 30.8.2012.

Podpis riaditeľa:

Obsah

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy
2. Personálne podmienky
3. Charakteristika žiakov
4. Charakteristika pedagogického zboru
5. Organizácia prijímacieho konania
6. Dlhodobé projekty
7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi
8. Priestorové a materiálno technické podmienky školy
9. Škola ako životný priestor
10. Podmienky na zaistenie BOZP pri výchove a vzdelávaní

II. Charakteristika Školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy
2. Zameranie školy
3. Profil absolventa
4. Pedagogické stratégie
5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami
6. Začlenenie prierezových tém

III. Vnútny systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie práce žiakov
2. Hodnotenie a kontrola pedagogického kolektívu
3. Hodnotenie školy
4. Rozdelenie tried
5. Poznámky k učebnému plánu
6. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

IV. Učebný plán pre 1.-4. ročník

V. Učebné osnovy predmetov rozpracované na podmienky školy

Príloha- Implementácia Národného štandardu finančnej gramotnosti

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

- Základná škola JUH 1054, Vranov nad Topľou vznikla v roku 1975, má preto bohatú históriu a tradíciu.
- Nachádza sa v prostredí dvoch sídlisk, ktorých obyvatelia sú stredného veku, pričom ubudlo detí školského veku.
- Je plno organizovanou základnou školou sídliskového typu.
- Nachádza sa v konkurenčnom prostredí ďalších troch základných škôl, pričom je z nich najstaršia.
- Kapacitne je navrhnutá na 22 tried.
- V súčasnom období školu navštevuje približne 500 žiakov, ktorí sú rozdelení v 22 triedach.
- Na prvom stupni je 9 tried, v každom ročníku po dve triedy, v 1. ročníku sú 3 triedy.
- Na druhom stupni sa nachádza 13 tried a rozdelenie po ročníkoch je nasledovné: **5. roč.** – 3 triedy, **6. roč.**- 2 triedy, **7. roč.** – 3 triedy, **8. roč.** – 2 triedy, **9. roč.**- 3 triedy.

2. Personálne podmienky

Predmet	Počet hodín týždenne	Odbornosť vyučovania		Neodbornosť vyučovania	
		Počet hodín	%	Počet hodín	%
SJL	75	75	100	0	0
ANJ	52	47	90,4	5	9,6
RUJ	16	16	100	0	0
NEJ	14	14	100	0	0
MAT	55	55	100	0	0
FYZ	12	12	100	0	0
INF	24	24	100	0	0
BIO	16	9,5	59,4	6,5	40,6
CHE	15	15	100	0	0
DEJ	16	15	93,8	1	6,2
GEG	13	13	100	0	0
SRL	12	12	100	0	0
OBN	13	9	69,2	4	30,8

SEE	4,5	0	0	4,5	100
TSV	36	34	94,5	2	5,5
VUM	2,5	2,5	100	0	0
NBV	24,5	24,5	100	0	0
ETV	3	3	100	0	0
spolu	403,5	380,5	94,3	23	5,7

3. Charakteristika žiakov

- V škole prevládajú žiaci, ktorých pracovné výsledky zodpovedajú ich vedomostiam, schopnostiam a zručnostiam
- Spádovými obcami sú obce, kde klesá počet detí v školskom veku a to Komárany, Nižný Kručov, Majerovce, Kladzany.
- Žiakmi školy sú aj žiaci z iných spádových obcí, ktoré nepatria do obvod školy.
- Jedna trieda v piatom ročníku sa vytvára najmä zo žiakov z okolitých obcí.
- Nevýhodou školy je jej poloha vzdialená od zastávky autobusu.
- V škole prevládajú žiaci so záujmom o **jazyky a šport**.

4. Charakteristika pedagogického zboru

- Škola má niekoľko rokov stabilný pedagogický zbor.
- Zbor tvoria učitelia s viac ako päťročnou praxou.
- Priemerný vek učiteľa je približne 45 rokov.
- V súčasnosti bude zabezpečená odbornosť vzdelania na škole na 94,3 %.
- Pre učiteľov zvyknutých vyučovať podľa zabehnutých metód a foriem práce bude náročnejšie stotožniť sa s novou metodikou vzdelávania, na druhej strane viac pedagogických skúseností umožní pedagógom vystihnúť podstatu obsahu jednotlivých predmetov.
- V rámci metodickej činnosti na škole pracujú štyria pedagógovia ako metodici pri Mestskom odbore školstva a to v predmetoch: matematika, biológia, IKT, ŠKD.
- Na škole pracujú dvaja tréneri II. triedy, ktorí zabezpečujú odborné vzdelávanie športovej prípravy v športových triedach.
- Jeden pedagóg má vysokoškolské vzdelanie v oblasti žurnalistiky. Jeho vedomosti a zručnosti v tejto oblasti je možné využívať pri tvorbe školského

časopisu, ako aj pri prezentácii činnosti školy v regionálnych novinách. Vzhľadom k tomu, že má tiež dobré skúsenosti v oblasti ochotníckeho divadla pracuje so žiakmi pri nácviku divadelných predstavení, ktorými sa prezentujeme širokej verejnosti vystúpeniami v MsDK.

- V popoludňajších hodinách prebieha krúžková činnosť približne v 17 krúžkoch rôzneho zamerania od IKT, šikovné ruky, športové krúžky všeobecného a špecifického zamerania.
- Na škole pracuje jedna výchovná poradkyňa, ktorá má ukončené odborné vzdelávanie v oblasti výchovného poradenstva.
- Úzko spolupracujeme s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva.
- V pedagogickom zbore máme určených koordinátorov šikanovania, obezity, voľného času, pre ľudské práva, environmentálnej výchovy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, prevencii drogovej a inej závislosti.
- V priebehu školského roka sa učitelia zapájajú v rámci ďalšieho vzdelávania a zvyšovania odbornosti do vzdelávacích programov organizovaných MPC Prešov. Najčastejšie sa využíva forma priebežného vzdelávania v jednotlivých predmetoch. Z dôvodu potreby dodržania všetkých platných zákonov ponímajúcich odbornosť vzdelávania sa učitelia zúčastňujú inovačných a špecializačných kvalifikačných vzdelávaní vo všetkých predmetoch, najmä k tvorbe školských vzdelávacích programoch, v cudzích jazykoch. V rámci skvalitnenia zručnosti pri využívaní výpočtovej techniky práce s interaktívnou tabuľou majú učitelia ukončené vzdelávanie. V budúcnosti bude potrebné rozširovať vedomosti schopnosti a zručnosti v jednotlivých predmetoch, zamerať sa na inovatívne metódy, formy a typy vyučovania.

5. Organizácia prijímacieho konania

Prijímanie na základné vzdelávanie sa uskutočňuje podľa zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa § 60 a § 61. Prijatie na školu do niektorého postupového ročníka sa uskutočňuje na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka. Uprednostňujú sa žiaci zo spádových obcí.

6. Dlhodobé projekty

- Škola sa zameriava na dlhodobé projekty, ktoré formujú osobnosť žiaka v jednotlivých oblastiach a to :
 - **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** - žiaci získavajú základné poznatky fungovania rodiny. V rámci tohto projektu ich vedieme k uvedomovaniu si vlastnej sexuality, zodpovednosti pri prvom dospievaní a kontakte s opačným pohlavím, ako aj váženie si vlastnej osoby.
 - **Prevencia obezity** - pravidelnými aktivitami v priebehu celého školského roka žiakov vedieme k zdravému životnému štýlu, upozorňujeme ich na škodlivé aspekty pôsobiace na ich organizmus,

s cieľom aby boli tlmočníkmi zdravého životného štýlu aj v rodine. Zameriavame sa nielen na fyzické, ale aj duševné zdravie.

- **Environmentálna výchova** - zameriavame sa na ekologické zmýšľanie žiakov a v rámci týchto aktivít pripravujeme menšie projekty na praktické upevnenie poznatkov získaných v tejto oblasti. Zapájame sa do zberov rôznych komodít, ktoré pomáhajú s očistením okolia, ako sú papier, kartón, plastové fľaše, baterky. Svojou aktivitou výrazne pomáhajú škole.
- **Drogy a prevencia drogovej a inej závislosti** - v rámci spomínaného projektu sa rôznymi formami ako besedy, prednášky, premietanie filmov a spoločenskými aktivitami snažíme žiakom vysvetliť škodlivosť drogy ako takej, oboznámiť ich s rôznymi druhmi drogy, dôsledkami užívania drogy, ako aj dôsledkami dlhodobého užívania týchto preparátov. Patria sem aj látky, ktoré žiaci nepovažujú za drogy, ako sú cigarety a alkohol, návykové lieky. Cieľom tohto projektu je nielen osвета v rámci tejto tematiky, ale hlavne výchova jedincov, ktorí budú šíriť tieto získané informácie doma, v kolektíve kamarátov ako aj v prostredí v ktorom žijú. Vychovávame z nich koordinátorov, ktorí šíria osvetu vo svojom okolí.
- **Šport** - v rámci športových aktivít realizujeme medzinárodný turnaj vo volejbale mladších žiakov s cieľom upevniť družbu medzi družstvami mladších žiakov, preverenie si vlastných kvalít v tomto športe. Tréneri si môžu vymieňať skúsenosti v tréningovom procese, ako aj v materiálnom zabezpečení. Naším cieľom je v budúcnosti rozvíjať túto spoluprácu na celoškolskej úrovni.
- **Monotematický deň** - jeden deň v mesiaci žiaci získavali informácie a poznatky zvolenej témy netradičným spôsobom a to pomocou tvorby projektov a získavaním vedomostí z internetu a encyklopédií. U žiakov sa postupne vytvorila ilúzia, že v ten deň sa neučia, pričom samostatne pod dozorom učiteľov získavali prirodzene informácie, ktoré rozšírili ich vedomosti a získavali aj zručnosti pri získavaní informácií.
- **Otvorená škola** - v rámci tohto projektu sa snažíme, aby škola bola strediskom sídliskovej komunity, najmä mládeže. V priebehu prázdnin majú obyvatelia možnosť využívať areál školy na športové vyžitie, využívať jednotlivé priestory podľa ich potrieb, ako aj zúčastňovať sa akcií organizovaných školou.
- **Modernizácia vzdelávacieho procesu základných škôl- Planéta vedomostí**- cieľom projektu je dosiahnuť zmenu formy výučby na školách, ktorá vedie k modernizácii zapojením moderných technológií do vyučovania a zároveň pripraviť učiteľov na aktívnu realizáciu školskej reformy prispôbením vzdelávacieho systému potrebám vedomostnej spoločnosti. Neodmysliteľnou súčasťou je zapojenie v projekte Infovek, v rámci ktorého väčšina našich pedagógov sa zúčastnila preškolenia IKT.

Zadelenie triednictva v školskom roku 2012/2013

meno	trieda	aprobácia
Iveta Filičková	5.a	MAT-TEH
Lýdia Palenčíková	5.b	DEJ-RUJ-ETV
Jana Radová	5.c	SJL
Mariana Petíková	6.a	BIO- NEJ
Anna Šustová	6.b	SJL-OBN
Mária Drábiková	7.a	1.-4., ANJ
Vladimír Jenčko	7.b	FYZ- INF
Danka Kitková	7.c	SLJ-RUJ
Ondrej Žužo	8.a	INF
Ľuboslav Soták	8.b	1.-4. - TSV
Anna Vysoká	9.a	ANJ- NBV- VYV
Mária Gribová	9.b	SJL-ANJ
Mária Babjaková	9.c	CHE-TEH-ETV

7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

- **Rodičovská rada** - škola úzko spolupracuje s rodičovskou radou, ktorá pomáha pri riešení problémov školy. Vedenie školy sa pravidelne zúčastňuje na zasadnutiach rodičovskej rady, kde spolu s jej členmi konzultuje riešenie problémov školy. Rodičia sú týmto spôsobom priamo zainteresovaní do riadenia školy. Okrem iného Rada rodičov pomáha pri organizovaní mimoškolských aktivít pre rodičov, učiteľov a žiakov. Každoročne tradíciou organizujeme Ples rodičov a učiteľov, ktorý už má 14-ročnú tradíciu. Taktiež v spolupráci s RR organizujeme volejbalový turnaj rodičov, učiteľov, žiakov a absolventov školy.
- **Rada školy** - je zložená podľa Zákona č. 596 /2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov ,podľa § 25. Veľmi významná je spolupráca s poslancami mesta, ktorí sú členovia rady školy. V rámci tohto orgánu je zabezpečená spolupráca a kontrola troch dôležitých subjektov – zriaďovateľa, rodičov a pedagógov.
- **TJ Sokol** - škola spolupracuje so spomínanou TJ a pomáha pri spoluorganizovaní tréningového procesu v klube džudo, ako aj pri organizovaní súťaží v tomto oddieli. Na škole pracuje SŠZČ so zameraním na tento šport.

- **Úrad práce sociálnych vecí a rodiny** - vzhľadom k tomu, že súčasná škola sa chápe ako otvorený subjekt, ktorý by mal participovať na skvalitňovaní podmienok v meste a spolupracovať s mestskými subjektmi, aj naša škola poskytuje priestory, techniku a ostatné náležitosti na rekvalifikáciu občanov nášho regiónu.
- **Štátny pedagogický ústav** - poskytujeme priestory pre vzdelávanie učiteľov ZŠ vranovského regiónu v oblasti cudzích jazykov.
- **Liga proti rakovine** - prostredníctvom stretnutí s členmi tohto združenia sa žiaci môžu priamo stretnúť s dôsledkami vážneho ochorenia, ale aj s ľudskou silou a schopnosťou bojovať víťaziť nad nepriazňou osudu. Žiaci priamo napomáhajú pri zbierkach a pri ich organizovaní, ako aj pri propagácii akcií tohto zamerania v rodinách a v ich bezprostrednom okolí.

V rámci spolupráce s jednotlivými subjektmi škola vytvára podmienky na tvorivú spoluprácu nielen s rodičmi školy. Organizujeme kultúrne akcie ako je Vianočná akadémia, akadémia na Deň matiek, stretnutie detí s dôchodcami. Veľmi populárna akcia medzi obyvateľmi mesta je Ples rodičov, pedagógov a priateľov školy. Športové vyžitie sa realizuje formou Volejbalového turnaja rodičov, učiteľov, žiakov a absolventov školy. Obyvatelia sídliska sa radi zúčastňujú vystúpení populárnych skupín na konci školského roka, ktoré sú zároveň odmenou pre žiakov za ich celoročnú prácu v škole. Všetky akcie, ktoré sa realizujú v škole sú propagované a prístupné verejnosti.

8. Priestorové a materiálno technické podmienky školy

- Škola má vybudované odborné učebne (prírodopis, chémia, fyzika, učebňa jazykov, 4 učebne výpočtovej techniky, z toho jedna s interaktívnou tabuľou, stolárska a zámočníka dielňa, školská knižnica, spoločenská miestnosť).
- V ostatnom období sme zriadili tri **učebne IKT** aj s interaktívnou tabuľou kvalitným technickým vybavením - dataprojektormi, notebookmi, vizualizéromi, ktoré slúžia na skvalitnenie a modernizáciu vyučovacieho procesu.
- Na rozvoj športu máme výborné podmienky v podobe **dvoch telocviční** - jedna na loptové hry, druhá gymnastická a pre žiakov navštevujúcich školské strediská záujmovej činnosti sme zriadili **posilňovňu**. Veľkým prínosom je aj **športová pretlaková hala**, ktorá sa nachádza v areáli školy a škola v nej realizuje výučbu telesnej výchovy, športovú prípravu v jednotlivých športoch v športových triedach založených na našej škole, na tréningový proces školských stredísk záujmovej činnosti; prebieha tréning a odohrávajú sa ligové zápasy vo všetkých kategóriách hádzanej a poskytuje sa i verejnosti. V poslednom období bola v spolupráci s OZ Sokol vybudovaná **špeciálna hala pre džudo**.
- Okolie školy je trochu ochudobnené o klasický atletický areál. V budúcnosti bude potrebné opraviť šprintérsku dráhu, doskočiská a areál na hod guľou.
- Na škole máme **spoločenskú miestnosť**, ktorá je vybavená interaktívnou tabuľou s kapacitou 90 ľudí. Využíva sa na vystúpenia žiakov 1. stupňa, súťaže ŠKD, besedy, premietanie DVD filmov s náučným obsahom, na mnohopočetné súťaže ako sú olympiády, pytagoriády, matematický klokan; ŠPÚ - vzdelávanie

učiteľov ZŠ v oblasti cudzích jazykov, vzdelávanie pedagógov organizovaných MPC v Prešove.

➤ Prestažovali sme **školskú knižnicu** s dobre vybaveným a obnoveným knižným fondom (v tomto smere sú nápomocní aj rodičia) do väčších inovovaných priestorov s moderným zariadením, ktorá je takisto vybavená interaktívnou tabuľou; má multifunkčné využitie pre edukačný proces.

➤ **Školské kabinety** boli čiastočne doplnené učebnými pomôckami, ktoré sú modernejšieho typu. V budúcnosti bude našim cieľom vytvoriť jeden počítačový okruh tak, aby učebne a kabinety boli prepojené a učiteľ si mohol svoje poznámky a prípravy na hodiny otvoriť a sprístupniť na ktoromkoľvek mieste školy.

➤ Po rekonštrukcii budovy školy realizovanej v rámci Europrojektu na zateplenie, výmenu strechy a okien, škola získala nový estetický vzhľad a zlepšili sa ekonomické podmienky.

➤ Škola má zrenovované žiacke sociálne zariadenia, upravený a oplotený školský areál, vyasfaltované chodníky a časť školského dvora, vybudovanú peknú a estetickú oddychovú zónu v átriu školy s fontánou, jazierkom a rôznymi okrasnými rastlinami.

➤ Škola má všetky materiálne a osobnostné podmienky na to, aby bola modernou a tvorivou školou.

➤ Súčasťou školy je pekná priestranná **školská jedáleň**, ktorá ponúka vyváženú stravu počas obeda; realizujeme mliečny program podporovaný MŠ SR a program podpory spotreby ovocia a zeleniny v školách s finančnou podporou Európskeho spoločenstva. Súčasťou školskej jedálne je spoločenský salónik, slúžiaci na stravovanie dospelých.

➤ Škola má k dispozícii vo svojej blízkosti **plaveckú učebňu**, ktorú využíva nielen na plavecký výcvik žiakov v 3. a 5. ročníku, ale aj na relaxáciu žiakov v rámci aktivít školy, ŠSZČ a ŠKD.

Správcovia kabinetov:

Slovenský jazyk	Gribová
Cudzie jazyky	Drábiková
Matematika	Koľbíková
Dejepis - Geografia - Občianska náuka	Palenčíková
Fyzika	Olbricht
Výpočtová učebňa č.1-5	Žužo
Biológia	Petíková
Chémia	Babjaková
Výtvarná výchova	Vysoká
Hudobná výchova	Kitková

Telesná výchova	Soták
CO	Koľbíková
Technická výchova	Filičková
Cvičná kuchynka	Denciová
ŠKD	Bednárová
ŠSZČ - džudo	Krišandová
ŠSZČ - stolný tenis	Olbricht
ŠSZČ - volejbal	Soták
ŽK- UK	Timočko
Sklad učebníc	Vancáková

Požiarne hliadky: Timočko, Šamová, Žužo, Haňov, Nadzamová, Makovníková

Úprava areálu: zodp. Haňov

Škodová komisia: Džuková, Denciová, Babjaková, Benčová, Gálová

Estetizácia pracovného prostredia: vychovávateľky ŠKD, Vysoká

9. Škola ako životný priestor

- Škola, na základe súčasnej koncepcie vzdelávania žiakov je miestom, kde trávajú väčšinu svojho času počas pracovných dní. Aj z tohto dôvodu by škola mala byť miestom, kde sa môže žiak cítiť príjemne a zároveň plniť si svoje povinnosti. Je preto potrebné postarať sa o estetickú úpravu tak interiéru ako aj exteriéru.
- Naša škola má veľkú výhodu v tom, že v blízkej budúcnosti prejde rozsiahlou rekonštrukciou, pričom sa okrem estetickú úpravu zabezpečí aj ekonomická úspora energie.
- Žiaka ovplyvňuje prostredie, v ktorom sa pohybuje, vplývajú na neho rôzne vnemy a to buď priamo zámerne, alebo nepriamo bez uvedomovania si tohto vplyvu.
- Na škole sa pripravuje úprava chodieb na oddychové zóny, kde sa budú môcť žiaci počas prestávok uvoľniť a oddýchnuť si.
- Niektoré nástenky bude potrebné zmodernizovať a upraviť podľa súčasných trendov čo sa týka materiálu vyhotovenia, ako aj ich obsahu.
- Okrem estetickú úpravu školy je potrebné budovať v školskom a pedagogickom kolektíve atmosféru spolupatričnosti a priateľstva. Našou snahou bude formou školského parlamentu riešiť všetky nedostatky, na ktoré bude poukázané zo strany žiakov . Prostredníctvom tejto formy sa pokúsime začleniť väčšinu žiakov do akcií a aktivít, ktoré sa realizujú na našej škole. Úlohou triednych učiteľov bude viesť žiakov k vytváraniu otvorenej klímy v triede a škole.

10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Snažíme sa, aby boli v škole vytvorené vyhovujúce podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní. Všetky bezpečnostné revízie sú urobené včas. Je v nich konštatované, že stav je vyhovujúci, prípadne sú uvedené drobné nedostatky. Výmenou nábytku, podlahy a osvetlenia zabezpečujeme podľa platných noriem zdravé prostredie tried.

V škole je zabezpečený pitný a stravovací režim. Nedávno prebehla rekonštrukcia sociálnych zariadení, ktoré sú vyhovujúce. **Dodržiava sa zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používania omamných látok.** V škole sú dostupné lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach

Priestory sú vhodne upravené pre bezpečný pohyb žiakov a ochranu pred úrazmi.

Vyučovanie sa vykonáva s ohľadom na hygienu učenia a vek žiakov. Žiakom aj učiteľom sú zaistené podmienky s dostatkom relaxácie a aktívneho pohybu. Pri vyučovanom procese dodržiavame všetky bezpečnostné predpisy.

Zamestnanci školy absolvujú pravidelné školenia o BOZP a pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia. Všetci pedagogickí zamestnanci majú kurz Prvej pomoci, a tak môžu v prípade potreby zaistiť prvú pomoc.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole a mimo školy postupujeme podľa vyhlášky č. 322/2009 Z.z. § 2 číslo 24 Z.z.. Žiaci sú poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri výchove a vzdelávaní na začiatku roka, pred hromadnými školskými akciami i pred prázdninami. prístrojov. Pre školskú dielňu, odborné učebne, laboratória, telocvičňu, posilňovňu, sú vypracované prevádzkové poriadky, s ktorými sú oboznámení žiaci, vyučujúci, ostatní pracovníci školy.

- O bezpečnosť a ochranu zdravia sa na škole stará špecializovaný bezpečnostný technik, ktorý zabezpečuje, aby všetky zložky prevádzky školy prešli kontrolou a následnou revíziou, čím sa odstráni nebezpečenstvo úrazu bez zavinenia inej osoby. Odstránenie nedostatkov, ktoré boli zistené revíziou sa škola snaží odstrániť čo v najkratšej možnej dobe.
- V priestoroch školy sa dbá na dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a požívaní iných škodlivín.
- V priestoroch školy je zabezpečené značenie nebezpečných predmetov a častí, ako aj využívaných priestorov.
- Zariadenie učební, svietivosť, hygienické vybavenie priestorov, svetelnosť, teplota, nehučnosť, čistota zodpovedajú platným technickým a hygienickým normám.
- Každé dva roky dochádza v tejto oblasti k pravidelnému školeniu zamestnancov v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.
- Na škole sú vyznačené únikové východy a protipožiarne hliadky, ktorých úlohou je koordinovať evakuáciu školy v prípade vzniku požiaru. Pravidelne dvakrát do roka sa precvičuje evakuácia školy cez únikové východy.

- Žiaci, rovnako ako zamestnanci školy, sú pravidelne oboznamovaní s pravidlami zabezpečujúcimi ochranu zdravia pri práci a to vo všetkých odborných učebniach na začiatku školského roka, ako aj s pravidlami a princípmi správania sa na vyučovacom procese, počas prestávok a po vyučovaní. Poučenie sa zabezpečuje na začiatku školského roka, v priebehu školského roka na triednických hodinách.
- Pri odchode na prázdniny sú žiaci poučení o ochrane zdravia, bezpečnosti a dopravnej výchove počas voľných dní formou pohovorov s triednymi učiteľmi.
- Viest' žiakov k systému „školský stôl bez neporiadku“, to znamená po opustení triedy upratanie svojho pracovného prostredia, veci odložené v školskej taške.
- V rámci zdravého životného štýlu zameriavať výchovu smerujúcu k odstráneniu obezity a dodržiavať dentálnu hygienu.
- Pripraviť dohodu s rodičmi o možnosti kontrolovať žiakov na používanie alkoholu a cigariet, popřípade iných cudzích návykových látok.

Bezpečnosť a ochrana zdravia žiakov

a) V súlade s § 148 ZP sú všetci pedagogickí pracovníci splnomocnení a povinní dbať priebežne (pred začiatkom vyučovania, v jeho priebehu, cez prestávky, po skončení vyučovania) o bezpečnosť a ochranu zdravia, sledovať správanie žiakov a primeraným spôsobom ich upozorňovať na prípadné nedostatky. Vážne priestupky voči školskému poriadku žiakov hlásiť ihneď triednemu učiteľovi alebo vedeniu školy.

b) Žiaci sa správajú v škole a na akciách organizovaných školou tak, aby neohrozili svoje zdravie ani zdravie svojich spolužiakov či iných osôb.

c) Všetci žiaci sú so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia v škole preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka triednym učiteľom. V prípadoch zvýšeného ohrozenia bezpečnosti a zdravia žiaka pri niektorých činnostiach, sú žiaci oboznámení s pokynmi na predchádzanie úrazom. Každý žiak je povinný dodržiavať všeobecné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia a rešpektovať usmernenia učiteľov na predchádzanie úrazom.

d) Všetci žiaci školy sú povinní rešpektovať dozor konajúcich učiteľov školy.

e) Zo zdravotných dôvodov nie je povolené používať v škole ako prezuvky tenisky a cvičky.

f) Každý žiak je povinný mať v škole hygienické vrecúško s toaletnými potrebami.

g) Žiak ochraňuje svoje zdravie a zdravie spolužiakov. **Žiaci nesmú v škole ani v areáli školy fajčiť, piť alkoholické nápoje, používať toxické látky a drogy.**

h) Žiak dôsledne dodržiava hygienické zásady - dôsledne si umyje ruky po použití WC i pred každým jedlom.

ch) Triedny učiteľ je povinný na začiatku školského roka zabezpečiť pre žiakov svojej triedy vhodné veľkosti nábytku a každý vyučujúci by mal dbať na to, aby žiak dodržiaval správnu vzdialenosť pri písaní a čítaní.

i) Každý pedagóg je povinný zohľadňovať zrakové, sluchové chyby i výšku vzrastu žiaka.

j) V prevádzkových priestoroch sa žiak správa tak, aby nezapríčiňoval zvyšovanie prašnosti a neohrozoval vlastnú bezpečnosť a bezpečnosť spolužiakov.

k) Pred začatím činnosti, pri ktorej vzniká riziko úrazu, pedagóg je preukázateľne povinný poučiť a upozorniť žiakov na ich možné nebezpečenstvo vzniku úrazu.

l) Pedagóg, ktorý poskytol prvú pred lekársku pomoc žiakovi je povinný o úraze alebo ochorení informovať rodičov žiaka.

m) Každý školský úraz treba evidovať a spísať záznam o úraze žiaka.

n) Ak úraz žiaka alebo iné zhoršenie zdravotného stavu si vyžaduje neodkladnú lekársku pomoc, škola zabezpečí pre žiaka zdravotný sprievod, ktorý podá ošetrovateľovi informácie o vzniku a príčinách úrazu a informáciu o poskytnutej predlekárskej prvej pomoci.

o) Pri vzniku úrazu sa škola riadi Metodickým usmernením č.4/2009-R z 11. 2. 2009 k zavedeniu jednotného postupu škôl, školských zariadení a vysokých škôl pri vzniku registrovaného školského úrazu a pri evidencii nebezpečných udalostí.

p) Každý úraz, poranenie, či nehodu sú žiaci povinní hlásiť bez zbytočného odkladu vyučujúcemu alebo triednemu učiteľovi.

r) Všetci zamestnanci školy sú povinní pri úraze poskytnúť žiakovi prvú pomoc a zaistiť ošetrovanie lekárom. Úraz ihneď hlásiť vedeniu školy a vyplniť prepísaný záznam o úraze.

s) Žiaci sú povinní zúčastňovať sa školení, poučení alebo výcvikov uskutočňovaných školou, triednym učiteľom alebo iným zamestnancom školy v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia.

t) O poučení na exkurzii, alebo výcviku sa vyhotoví písomný záznam. Žiaci sú povinní svoju účasť potvrdiť podpisom a následne tieto pokyny a predpisy dodržiavať v priestoroch školy a všade, kde prebieha organizovaná činnosť žiakov (kultúrne podujatia, exkurzie, lyžiarske výcvikové kurzy, plavecké kurzy, školy v prírode, účelové cvičenia, školské výlety, verejnoprospešné práce ap.) Pri organizovaní takýchto podujatí sa postupuje podľa vyhlášky 224/2011 o základnej škole § 7.

u) Pri konaní školských podujatí škola zodpovedá za žiaka v plnom rozsahu od začiatku plánovaného podujatia až do jeho ukončenia. V prípade, že nepĺnoletý žiak musí z podujatia odísť pred jeho plánovaným ukončením, môže tak urobiť len na so súhlasom vedúceho podujatia a na základe písomnej žiadosti rodičov, resp. zákonných zástupcov.

v) Počas vyučovania v odborných a multimedialných učebniach, učebniach informatiky a priestoroch pre telesnú a športovú výchovu sa žiaci riadia pokynmi vyučujúcich a prevádzkovým poriadkom príslušnej učebne, telocvične, školského ihriska, školskej dielne, učebne IKT.

Pravidlá pre zaistenie bezpečnosti

Žiakom je zakázané:

a) prinášať, prechovávať a používať predmety (strelné zbrane, sečné a bodné predmety, nože, výbušniny, horľaviny, zábavnú pyrotechniku a pod.) ohrozujúce život a zdravie seba a iných tak v škole, ako aj na akciách školy,

b) prinášať do školy alebo na činnosti organizované školou mimo nej a používať predmety, ktoré by mohli rozptyľovať pozornosť ostatných žiakov pri vyučovaní,

c) manipulovať s majetkom školy bez vedomia vedenia školy, prípadne vyučujúceho, zasahovať do elektrického, vodovodného a iného zariadenia,

d) manipulovať so zariadeniami, zabezpečujúcimi ochranu budovy a majetok školy,

e) vychádzať z budovy školy a opúšťať areál školy počas vyučovania bez pedagogického dozoru alebo priepustky podpísanej triednym učiteľom alebo vedením školy,

f) zdržiavať sa počas vyučovania a po vyučovaní v šatniach, zdržiavať sa v odbornej učebni bez prítomnosti vyučujúceho,

g) vynášať z učební zariadenie alebo praktické pomôcky, vykláňať sa z okien, vyhadzovať rôzne predmety z okien.

Ochrana pred sociálno-patologickými javmi

a) Všetci pedagogickí zamestnanci, najmä výchovný poradca a koordinátor prevencie priebežne sledujú konkrétne podmienky a situáciu v škole z hľadiska výskytu sociálno-patologických javov. Uplatňujú rôzne metódy a formy umožňujúce včasné podchytenie ohrozených žiakov.

b) Koordinátor prevencie zaisťuje spoluprácu s rodičmi v oblasti prevencie, informuje ich o preventívnom programe školy a o možnostiach odbornej pomoci.

c) Pedagogickí zamestnanci uplatňujú etickú a právnu výchovu, výchovu k zdravému životnému štýlu a preventívnu výchovu žiakov.

d) Pedagogickí zamestnanci sú povinní vykonávať kvalitný dozor nad žiakmi cez prestávky, pred začiatkom vyučovania i po jeho skončení, a to hlavne v priestoroch, kde by k sociálno-patologickým javom mohlo dochádzať.

f) Realizovať besedy na ETV : Ochrana žien a ich detí vystavených násiliu, zdravotné postihnutie - dodržiavanie rovnakého zaobchádzania, všeobecná deklarácia ľudských práv.

Na začiatku každého školského roka je povinnosťou každého triedneho učiteľa na prvej triednickej hodine poučiť žiakov o bezpečnosti v rámci BOZP a PO a

s vnútorným poriadkom školy. Každý zamestnanec školy sa v určených intervaloch musí zúčastniť pravidelného školenia z BOZP a PO, ktoré zabezpečuje náš externý bezpečnostný technik.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy / vlastné ciele výchovy a vzdelávania/

Naša škola si ako hlavný cieľ kladie úlohu vychovať všeobecne vzdelaných ľudí s veľmi dobrou znalosťou anglického jazyka a čiastočnou znalosťou druhého jazyka i znalosťami a zručnosťami v oblasti informačno-komunikačných technológií.

Rodičovská verejnosť očakáva od školy, že naučí žiaka nielen pracovať s informačno-komunikačnými technológiami, ale predovšetkým, že sa stanú prostriedkom k získavaniu vedomostí a zručností. V praxi to znamená, že ak škola disponuje kvalifikovanými učiteľmi, je možné prostredníctvom IKT vyučovať akýkoľvek predmet, čím sa stávajú aj náročné predmety atraktívnymi.

Na zlepšenie kvality vyučovacieho procesu je potrebné držať krok so súčasnými koncepciami a formami vyučovacieho procesu hospodársky vyspelých krajín a aktívne ich zapájať do nášho prostredia, pričom treba zohľadňovať špecifické podmienky.

Našu školu by sme chceli vyprofilovať hlavne na výuku cudzích jazykov a informačných technológií.

Priority vzdelávania a výchovy:

- ✓ Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.
- ✓ Podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť.
- ✓ viesť žiakov k samostatnosti a zodpovednosti pri plnení zverených úloh.
- ✓ Podpora využívania nových metód a foriem vzdelávania.
- ✓ Využívať interaktívne a projektové vyučovanie.
- ✓ Podporovať integráciu predmetov do oblastí, posilňovať medzipredmetové vzťahy.
- ✓ Podporovanie záujmovej činnosti ako podpory základného vzdelávania.
- ✓ Podnecovať v žiakoch súťaživého ducha, s cieľom vyniknúť vo svojich vedomostiach a zručnostiach prostredníctvom olympiád, pytagoriád a iných súťaží.
- ✓ Utváranie priaznivej sociálnej klímy na škole - výchova k vzájomnej úcte a rešpektu.
- ✓ Osobný rast žiaka a učiteľa, formovanie mravných hodnôt a noriem.
- ✓ V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí. Otvorenosť školy voči rodičom a verejnosti bude najdôležitejšou kontrolou správnosti smerovania vzdelávania a výchovy na škole.

Špecifické prvky výchovy a vzdelávania:

- Základná škola ako inštitúcia vzdelávania musí umožniť všetkým žiakom školy získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích programoch.
- Základom je osvojenie si schopnosti učiť sa individuálne i skupinovo.
- Vedieť využiť informácie v rôznych situáciách a kontextoch.
- Získanie kompetencií v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí, písomných spôsobilostí,
- Získanie komunikačných schopností v materinskom jazyku: **1.** spisovné vyjadrovanie t. j. schopnosť vnímať a interpretovať myšlienky, pocity a informácie v ústnej a písomnej podobe **2.** vhodná veku primeraná slovná zásoba, **3.** schopnosť komunikovať s rovnako starými spolužiakmi, **4.** schopnosť komunikovať s dospelými **5.** schopnosť zapojiť sa do komunikácie v rôznych prostrediach
- Poznať základné pravidlá slušnej komunikácie, nepoužívať nevhodné slová.
- Získať základné komunikačné schopnosti v cudzom jazyku už v nižšom školskom veku, snažiť sa o správnu formuláciu jednoduchých viet a myšlienok.
- Získať komunikačné schopnosti a zručnosti pri využívaní IKT- položiť základy na vyhľadávanie, vytváranie, prezentovanie a triedenie, výmenu informácií. S tým súvisí schopnosť vyhľadávať si informácie v knižnej alebo elektronickej podobe a vedieť ich využiť v praxi.
- **Získať kvalitné pohybové zručnosti vo vybraných druhoch športu**, kvalitné zvládnutie jednotlivých prvkov s cieľom športovej reprezentácie nielen školy, športového oddielu ale aj mesta.
- Vytvorenie športových tried je dôležité ako alternatíva všeobecného vzdelávania s cieľom podchytiť pohybové talenty a rozvíjať ich zručnosti, schopnosti a talent.

2. Zameranie školy

Zameranie školy vychádza z hlavnej myšlienky programu a to s využitím moderných informačných technológií zabezpečiť kvalitné vzdelávanie vo všetkých oblastiach, zvyšovať informačnú a cudzojazyčnú gramotnosť s ohľadom na vnímanie regionálneho a globálneho prostredia. Predmety vytvárané v rámci školského vzdelávacieho programu podporujú toto smerovanie a ich cieľom je zvyšovať všetky kompetencie žiaka i učiteľa.

Zameranie na využívanie informačných technológií v oblasti vzdelávania a bežného života a komunikáciu v cudzom jazyku vychádza tiež z analýzy podmienok a technického vybavenia školy. Dôraz je kladený na vyučovanie infromatických predmetov, cudzích jazykov, prírodovedných predmetov, predmetov praktického vyučovania a na využívanie moderných technológií vo vyučovaní ostatných všeobecnovzdelávacích predmetov s cieľom podnecovať schopnosť triediť a spracovávať získané informácie, kriticky myslieť, hľadať a riešiť problémy, spolupracovať a koordinovať prácu v tíme.

Filozofiou je otvorenosť školy voči vzdelávacím potrebám žiaka, rodiča, učiteľa a spoločnosti.

- Základná škola JUH 1054 Vranov nad Topľou vznikla v roku 1975, má preto bohatú históriu a tradíciu.
- Nachádza sa v prostredí dvoch sídlisk, ktorých obyvatelia sú stredného veku, pričom ubudlo detí školského veku.
- Je plnoorganizovanou základnou školou sídliskového typu.
- Nachádza sa v konkurenčnom prostredí ďalších troch základných škôl, pričom je z nich najstaršia.
- Kapacitne je navrhnutá na 22 tried.
- V súčasnom období školu navštevuje približne 520 žiakov, ktorí sú rozdelení v 22 triedach.
- Na prvom stupni je 9 tried, v každom ročníku po dve triedy, v 1.ročníku 3 triedy.
- Na druhom stupni sa nachádza 13 tried a rozdelenie po ročníkoch je nasledovné: **5. roč.** – 3 triedy, **6. roč.**- 2 triedy, **7. roč.** – 3 triedy, **8. roč.** – 2 triedy, **9. roč.**- 3 triedy.
- Škola má viac ako tridsaťročnú tradíciu výučby cudzích jazykov, najmä anglického, nemeckého a ruského. Všetky tieto jazyky sú odučené odborne. Na prvom stupni sa vyučuje hravou formou, kladú sa základy slovnej zásoby a gramatiky. Absolventi 1. stupňa sú schopní plynulo nadviazať na učebné osnovy 2. stupňa. Na druhom stupni sa výučba zameraná na kvalitné zvládnutie slovnej zásoby, gramatiky, ako aj konverzácie. V 6.ročníku sa pridáva druhý cudzí jazyk. **Škola citlivo reaguje na potreby trhu, ktorý vyhľadáva kombináciu jazykov anglický a ruský jazyk** ako potrebu celosvetového obchodného smerovania prepojenia západu s východom.
- V budúcnosti je snahou vyučovať anglický jazyk prostredníctvom CLIL metódy, čo znamená, že slovná zásoba ako komunikačné zručnosti v jazyku by sa prehľbovali aj na ostatných predmetoch, ktorý by bol vyučovaný v cudzom jazyku. Tak by sa u dieťaťa odbúraval mechanické získavanie vedomostí memorovaním slovíčok, gramatiky, ale priamo v praxi by sa žiaci učili tvoriť vety a myšlienky, neskôr aj myslieť v cudzom jazyku. Okrem tohto zaujímavého spôsobu vzdelávania určite vo vyšších ročníkoch je možné využiť projektové vyučovanie s témami, ktoré sú blízke záujmom žiakov.

SWOT analýza školy:

Silné stránky	Slabé stránky:
- tradícia školy v kvalitnom vzdelávaní- tradícia školy vo výučbe cudzích jazykov už od prvého ročníka- atmosféra školy rodinného typu-vzhľadom na polohu školy, pedagógovia často poznajú rodinnú anamnézu žiakov a aj ich rodičov- zabezpečenie širokého spektra záujmovej činnosti žiakov- vysoká odbornosť vyučovania- zabezpečený systém ďalšieho vzdelávania pedagógov- skúsený pedagogický zbor- korektná spolupráca v rámci PK a MZ- možnosť individuálneho vzdelávania- vybavenie školy odbornými učebňami a kvalitnou technikou- kvalitná práca s talentovanými žiakmi- vynikajúce priestorové, materiálne a odborné vybavenie školy pre zriadenie športových tried- zabezpečenie odbornosti športovej prípravy trénermi požadovanej športovej triedy- spolupráca školy s MŠK a inými športovými organizáciami- dobrá spolupráca s rodičovskou radou a radou školy- vyrovnaná klíma školy	- zlá poloha školy, konkurencia ďalších troch základných škôl- neúspešnosť pri zadávaní projektov na skvalitnenie podmienok vyučovania- migrácia rodín do zahraničia za prácou, nie je stabilný počet žiakov na škole- nezáujem žiakov o vzdelávanie a zapájanie sa do mimoškolských aktivít- nezáujem väčšiny rodičov o výsledky práce ich detí- nezáujem rodičov o dianie v škole

3. Profil absolventa

Nižšie stredné vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy.

Absolvent sekundárneho vzdelávania musí okrem spĺňania všetkých kľúčových kompetencií spĺňať kvality športovca a to pohybové zručnosti, charakterové vlastnosti kvalitné výsledky v športovom odvetví, ktoré trénuje s cieľom reprezentovať školu, mesto a športový oddiel.

Kompetencie:

- formujú sa na základe osobnej praktickej skúsenosti a činnosti a zároveň sú pripravené pre uplatnenie v praxi.
- nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu počas celého života,
- nezastarávajú ako poznatky, ale majú schopnosť stále sa rozvíjať (preto môžu byť základom celoživotného učenia a osobnej flexibility),

- sú výsledkom formálneho, neformálneho a neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové kompetencie sa navzájom prelínajú, majú nadpredmetový charakter a získavajú sa ako výsledok celkového procesu vzdelávania, t.j. celého vzdelávacieho obsahu, aktivít a činností, ktoré v škole prebiehajú. V profile absolventa sú kompetencie uvedené ako ideálny plánovaný cieľový výstup dosahovaný sústavným procesom ich rozvíjania.

Absolvent nižšieho stredného vzdelávania základnej školy musí spĺňať prvky kľúčových kompetencií a to:

Kompetenciu celoživotnému učeniu sa

- ❖ Je pripravený zvládnuť požiadavky zvolenej strednej školy
- ❖ Je motivovaný vzdelávať sa na vysokej škole a postupne smerovať k celoživotnému vzdelávaniu
- ❖ Vie zmysluplne využívať informačné a komunikačné technológie
- ❖ Má základné skúsenosti s prácou v tíme , dokáže pracovať na spoločných úlohách
- ❖ Dokáže efektívne riadiť svoj čas
- ❖ Zo získaných informácií vie vybrať základné dôležité informácie
- ❖ Dokáže uplatniť rôzne techniky učenia sa v individuálnej ako aj skupinovej forme
- ❖ Efektívne pracuje s obsahom učebného textu
- ❖ Získané informácie dokáže uplatniť v medzipredmetových vzťahoch
- ❖ Získava základy sebareflexie a sebahodnotenia
- ❖ Dokáže pomenovať svoje nedostatky a chyby
- ❖ V rámci zvoleného športu získava nielen praktické, ale aj teoretické poznatky.
- ❖ Šport sa pre neho stáva trvalou súčasťou skvalitňovania jeho života aj skončení vzdelávania

Sociálne komunikačné kompetencie

- ❖ Pracuje s veku primeranou slovnou zásobou a to v písomnej aj ústnej podobe
- ❖ Text číta plynulo a s porozumením, prečítané poznatky dokáže využiť pri rozširovaní vedomostí
- ❖ Jeho výslovnosť je čistá a výrazná
- ❖ Využíva prvky spisovnej slovenčiny
- ❖ Dokáže komunikovať s rovesníkmi v cudzom jazyku na veku primeranej úrovni

- ❖ Zvládne porozumieť textu v cudzom jazyku na primeranej úrovni jeho veku
- ❖ Cudzí text číta plynulo a s porozumením
- ❖ Pracuje so získanou slovnou zásobou druhého cudzieho jazyka - podľa jeho výberu. V primeranej miere využíva svoje možnosti a schopnosti

Kompetencie riešiť problémy

- ❖ Na základe vedomostí a skúseností dokáže analyzovať problém a určiť postupy riešenia
- ❖ Problémy rieši vyhľadávaním informácií, ich porovnávaním a vyhodnocovaním
- ❖ Získané a overené postupy aplikuje pri riešení podobných úloh
- ❖ Konflikty sa snaží riešiť konštruktívne a analyticky
- ❖ Vie vyvodiť závery z ktorých by sa mal poučiť
- ❖ Pri športových súťažiach ovládať svoje emócie, riešiť problémy vyrovnaným spôsobom,
- ❖ Pri riešení konfliktov presadzovať myšlienky fair-play

Kompetencie občianske

- ❖ Je sebavedomým a zodpovedným mladým členom spoločnosti
- ❖ Dokáže sa zúčastňovať života v spoločnosti, jemu veku primeraného
- ❖ Svojím správaním robí česť sebe, rodine a škole
- ❖ Dokáže komunikovať s okolím, riešiť konflikty na úrovni a rozumne
- ❖ Chápe odlišnosť medzi jednotlivými kultúrami a uvedomuje si význam tolerantného spolužitia so všetkými národmi a národnosťami
- ❖ Aktívne pristupuje k tvorbe a ochrane životného prostredia
- ❖ Je pre neho česť reprezentovať školu, oddiel, mesto

Kompetencie sociálne a personálne

- ❖ Dokáže rešpektovať autority
- ❖ Nerobí mu problém spolupracovať v kolektíve, prispôbovať sa novým nápadom, úlohám a zadaniam
- ❖ Dokáže rešpektovať názor iného člena skupiny
- ❖ V prípade istoty správneho riešenia sa vhodnou formou snaží presvedčiť kolektív o správnosti jeho riešenia problému
- ❖ Uvedomuje si úroveň vlastných schopností a možností a na základe nich sa snaží formovať osobné ciele

- ❖ Svojim konaním a využívaním svojich schopností si získava svoje postavenie v skupine
- ❖ Dokáže sa zamyslieť nad dôsledkami svojho konania a odstraňovať nedostatky ako aj niesť za ne zodpovednosť
- ❖ Ovláda svoje správanie a odlišuje negatívne prvky v správaní
- ❖ Začína budovať prvky sebareflexie
- ❖ Svojim konaním podporuje atmosféru pozitívnej klímy v skupine a dokáže prijať konštruktívnu kritiku
- ❖ Podporuje tvorbu medziľudských vzťahov nielen v skupine, ale aj v rodine a v širšom okolí
- ❖ Neustále sa snaží skvalitňovať povahové vlastnosti potrebné v športovom záporení ako sú húževnatosť, snaživosť, vytrvalosť, prekonávanie samého seba

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- ❖ Orientuje sa v umeleckých a kultúrnych štýloch
- ❖ Rešpektuje rôzne prejavy umenia
- ❖ Pozná historické tradície a zvyky, rešpektuje ich
- ❖ V rámci správania v spoločnosti dokáže uplatňovať prvky a pravidlá etikety
- ❖ Rešpektuje individualitu ostatných osôb
- ❖ Dokáže sa , v rámci svojho veku , orientovať v umení a kultúre
- ❖ Na kultúrnych podujatiach sa správa slušne
- ❖ Uznáva ľudové tradície a zvyky, získané vedomosti a informácie prenáša do svojho bezprostredného okolia
- ❖ Vo výchovných predmetoch dokáže rôznou formou vyjadriť svoje pocity a náladu
- ❖ Dokáže rešpektovať iné kultúry a obhajovať svoju kultúru
- ❖ Aktívne pristupuje k tvorbe a ochrane životného prostredia
- ❖ Snaží sa udržiavať športové prostredie v dobrom stave,
- ❖ Na športových podujatiach sa správa slušne a snaží sa šíriť dobré meno školy, oddielu, mesta i krajiny nielen športovými výsledkami, ale aj svojim vystupovaním v kolektíve športovcov.

Kompetencie uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- ❖ Získava zručnosti v základných matematických operáciách

- ❖ Vie ich využiť v praxi pri riešení problémových úloh
- ❖ Na základe získaných poznatkov dokáže vysvetliť dianie v prírode a ostatné javy,
- ❖ Neustálym vyhľadávaním poznatkov z tejto oblasti skvalitňuje svoj život a život spoločnosti
- ❖ Ovláda základné prvky logického myslenia
- ❖ Využíva prvky matematického myslenia v praxi
- ❖ Logickými postupmi dokáže systematicky riešiť úlohy, vyhľadávať informácie o danej problematike
- ❖ Dokáže systematicky získavať jednotlivé informácie a využiť ich v praktickom živote
- ❖ Informácie prírodovedného charakteru ovplyvňujú jeho konanie a správanie

Digitálna kompetencia

- ❖ Využíva základy na vyhľadávanie, vytváranie, prezentovanie, triedenie a výmenu informácií
- ❖ Dokáže spraviť prezentáciu získaných informácií
- ❖ Chronologicky zoraďovať získané informácie
- ❖ Projekty a zadané úlohy vypracováva formou IKT techniky
- ❖ Pracuje so základnými informačnými technológiami a postupmi
- ❖ využíva základy na vyhľadávanie, vytváranie, prezentovanie, triedenie a výmenu informácií
- ❖ Uvedomuje si možný negatívny vplyv internetu a mobilných telefónov
- ❖ Rozlišuje dobré a zlé v získaných informáciách
- ❖ Dokáže svoje výsledky digitálne spracovať a vyhodnocovať.

Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- ❖ Je sebavedomým a zodpovedným mladým členom spoločnosti
- ❖ Vyhľadáva všetky možnosti na skvalitnenie osobného života a budúcnosti
- ❖ Snaží sa cieľavedome posúvať na kvalitatívne vyššiu úroveň
- ❖ Pri športových súťažiach sa snaží dosiahnuť čo najlepšie umiestnenie
- ❖ Svojim správaním podporuje tvorivú aktivitu v kolektíve

4. Pedagogické stratégie

Vďaka novému vzdelávaciemu programu sa vzdelávanie v škole má stať pružnejším tvorivejším. Dobrý vzdelávací program bude zbytočný, ak nebude podporený novými metódami a formami práce, ktoré majú viesť k tvorivému samostatnému mysleniu žiakov. Zameriavať sa na **zážitkové vyučovanie** a žiakom tak priblížiť v čo najväčšej miere preberanú problematiku. Vo vyučovacom procese zodpovedne uplatňovať citlivý prístup k deťom, vytvárať pocit radosti z učenia aj pri hodnotení. Žiak má na základe overovaných a vyhľadanych informácií získavať vedomosti, ktoré majú viesť k rozšíreniu jeho rozumových schopností. Metódy a formy by mali byť primerané veku, ale aj schopnostiam žiaka.

Pri práci so slabšími žiakmi budeme využívať **skupiny rozumovo primeraných žiakov** a zakladať si na ich individualite a schopnostiach. Na základe včasnej diagnostiky diferencovať nároky na prácu a vedomosti žiakov a tým utvárať predpoklady pre bezstresový pobyt a výkon žiakov v škole. Pozitívne motivovať žiakov k učeniu, položiť kvalitné základy celoživotného vzdelávania

Pri nástupe žiakov do prvého ročníka hneď v prvý týždeň vytvoríme **blokové vyučovanie zamerané na dopravnú výchovu**. Zabezpečíme, aby žiaci hneď v úvode školského roka získali poznatky a zručnosti z prierezovej témy, ktorá zabezpečí ich ochranu a bezpečnosť počas cesty do školy.

Tematické vyučovanie budeme uplatňovať jeden deň v mesiaci, kedy žiaci vyhľadávaním informácií a následnou tvorivou činnosťou budú prehľbovať poznatky zo zvolenej témy. Témy budú následne vybraté z prierezových tém a tém, ktoré pomôžu žiakom k formovaniu osobnosti. Týmto spôsobom položíme základy rôznych druhov získavania informácií, ich vyhodnocovaniu ako aj využitiu v praxi. Tematický deň bude súhrn teoretického získavania informácií a ich praktického využitia.

Využívanie **metódy CLIL** sa budeme snažiť rozvíjať jazykovú gramotnosť v ďalšom jazyku, nie materinskom a to učením jednotlivých predmetov v tomto jazyku. Žiaci postupne získajú schopnosť nielen komunikovať, precvičovať nové vedomosti z gramatiky a slovnej zásoby, ale aj myslieť v učebnom jazyku.

Ďalšie pedagogické stratégie:

Projektové vyučovanie

- pracovať v tíme alebo samostatne, riešiť úlohy, problémy projektom
 - spájať poznatky a zručností viacerých predmetov
 - praktické zameranie – prezentovať vlastné prístupy a schopnosti
 - využívať krátkodobé aj dlhodobé projekty v jednom, resp. viacerých predmetoch
- Súčasne

Skupinové vyučovanie

- rozvíjať personálne, sociálne, pracovné a komunikačné spôsobilosti, učiť ako organizovať a plánovať prácu, ako spolupracovať, ako sa deliť a pod.

Vyučovanie v rôznom prostredí

- v oblasti umeleckého rozvoja odučiť hodiny výtvarnej výchovy formou pracovných dielní s následnou výstavou žiackych prác
- v oblasti prevencie drogovej závislosti organizovať vyučovacie hodiny v CPPP a P na besedách s odborníkmi

- v oblasti telesnej a športovej výchovy využijeme možnosť absolvovania lyžiarskych a plaveckých kurzov
- uskutočníme i tradičné návštevy výchovných koncertov, divadelných predstavení, múzeí, i návštevy historických a kultúrnych pamiatok u nás.

Práca s textom

- rozvíjať schopnosti čítať s porozumením, orientovať sa v textoch rôzneho obsahu i formy – tlačenej, elektronickej, beletristickej, odbornej, praktickej v rodnom aj cudzom jazyku, vyhľadávať informácie, prezentovať svoje poznatky, názory, postoje, argumentovať.

5. Zabezpečenie výchovy a vzdelávania pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Potrebnou je požiadavka na úpravu obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú:

- žiaci so zdravotným znevýhodnením
- žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia
- žiaci s nadaním

Žiaci so zdravotným znevýhodnením

- vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy- plnohodnotne vnímali , prežívali vlastný život a stali sa tvorcami hodnôt , ktoré vytvorili cieľavedomou činnosťou
- ciele a kompetencie prispôbiť individuálnym osobitostiam
- flexibilne zohľadňovať momentálny psychický stav správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia

Žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia

- prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne a jazykové podmienky nedostatočne stimuluje rozvoj mentálnych, vôľových a emocionálnych vlastností jedinca nepodporuje jeho socializáciu, a neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre rozvoj osobnosti, spôsobuje sociálno-kultúrnu depriváciu, deformuje intelektuálny, mravný a citový rozvoj
- dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností prostredníctvom eliminácie, odstránením hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia
- testovanie školskej spôsobilosti
- celodenný výchovný systém s možnosťou zmysluplného trávenia voľného času a pomoc pri príprave na vyučovanie
- zohľadňovať sociálne a kultúrne prostredie a potreby žiakov
- využívať multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom a programy implementovať do ŠkVP

Výučba žiakov so špeciálnymi potrebami bude prispôbena potrebám týchto žiakov a to vo všetkých smeroch:

- ✓ Odborné personálne zabezpečenie
- ✓ Materiálne zabezpečenie vyučovacieho procesu
- ✓ Individuálny výchovno-vzdelávací program
- ✓ Špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka

- ✓ Spolupráca s rodičmi
- ✓ Spolupráca so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie
- ✓ Vhodné metódy a formy práce
- ✓ Špecifické formy hodnotenia
- ✓ Kompetencie prispôbiť individuálnym osobitostiam žiakov, flexibilne zohľadniť momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, uplatňovať alternatívne formy komunikácie

Začlenenie výučby pre žiakov mimoriadne nadaných

Cieľom výchovy a vzdelávania je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie v prospech spoločnosti. Dôraz klásť na harmonický osobnostný vývin nadaných žiakov, emocionálnej charakteristiky i sociálne vzťahy. Výučba žiakov mimoriadne nadaných bude prebiehať v rámci žiackeho kolektívu pričom bude zabezpečené:

- ✓ Odborné personálne zabezpečenie
- ✓ Materiálne zabezpečenie vyučovacieho procesu
- ✓ Individuálny výchovno-vzdelávací program
- ✓ Spolupráca s rodičmi
- ✓ Spolupráca so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie
- ✓ Vhodné metódy a formy práce
- ✓ Špecifické formy hodnotenia
- ✓ Optimalizáciu vývinu osobnosti
- ✓ Akceptovať a rešpektovať špecifiká schopností žiakov
- ✓ Rozvíjať a stimulovať všeobecné i špeciálne schopnosti
- ✓ Rozvíjať samostatnosť a tvorivosť, akceptovať vlastné postupy
- ✓ viesť k realistickému sebahodnoteniu i vzájomnej spolupráci

6. Začlenenie prierezových tém

Súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Môžeme ich uplatňovať ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu v oblasti vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov ako samostatný učebný predmet v rámci voliteľných hodín. Vhodná je forma projektu alebo veľmi efektívna forma kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti a neformálnej realizácie témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

- ❖ **Dopravnú výchovu** zrealizujeme formou kurzu v prvých dňoch školského roka, aby sme žiakov naučili správať sa na cestných komunikáciách pri ceste do a zo školy. Pochopiť funkcie dopravy, sformovať mravné vedomie a správanie sa v cestnej premávke, uplatňovať zásady bezpečného správania sa podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Aplikovať návyky bezpečného správania sa v praktickom živote. Uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.
- ❖ **Environmentálna výchova** - prierezová téma, ktorá sa prelína všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho

životným prostredím vo svojom okolí, chápať ochranu životného prostredia, získať vedomosti a zručnosti, ktorými pomáhame životnému prostrediu jednoduchými činnosťami – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj zvieratám v prírode. Prierezovú tému začleniť do viacerých predmetov prostredníctvom jednotlivých tém, projektov alebo kurzovou formou – teoretická a praktická časť.

- ❖ **Osobnostný a sociálny rozvoj** - rozvíjať ľudský potenciál žiakov pre plnohodnotný a zodpovedný život. Tému prelínať všetkými vzdelávacími oblasťami, najviac priestoru venovať etickej výchove, všetky témy realizovať prakticky prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.
- ❖ **Ochrana života a zdravia** – realizovať prostredníctvom ŠVP a samostatných organizovaných foriem vyučovania – účelové cvičenia. Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov v mimoriadnych situáciách. Nevyhnutným predpokladom je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva orientovať na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Formovať vzťah k problematike ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. Poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, zručnosti v sebaobrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia. Dosiagnúť vyššiu telesnú zdatnosť, odolnosť organizmu, zvládnuť fyzickú a psychickú záťaž.
- ❖ **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** – prierezovou témou spájať jednotlivé kompetencie, komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, pracovať v skupine. Naučiť žiakov prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.
- ❖ **Mediána výchova** – naučiť vyjadrovať postoje a správanie sa jedinca, osvojiť schopnosti zaobchádzania s médiami, posudzovať mediálne šírené posolstvá, uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy, vedieť tvoriť mediálne produkty.
- ❖ **Multikultúrna výchova** – zaradiť do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia nažívali príslušníci rôzneho etického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Reálne vnímať rozmanitosť kultúr na Slovensku. Prírodzene začleniť do humanitných a spoločenských predmetov prvky multikultúrnej výchovy, využiť vhodnými príkladmi aj v prírodovedných predmetoch, materinskom a cudzom jazyku.
- ❖ **Skupinové vyučovanie** budeme využívať podľa jednotlivých tém vyučovacieho procesu.
- ❖ **Tematické vyučovanie** sa bude realizovať jedenkrát do mesiaca. Na základe zvolenej témy sa žiaci v ročníku budú venovať vyhľadávaniu poznatkov k danej téme rôznymi spôsobmi, pričom na záver dňa urobia súhrn zistených informácií a svoju prácu vyhodnotia.
- ❖ **Finančná gramotnosť** - finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to

kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie. K základnému rámcu finančnej gramotnosti ako celospoločenskej osvety vedieme žiakov:

- k fungovaniu jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti,
- k pochopeniu otázky bohatstva a chudoby,
- k hodnotovej orientácii k peniazom,
- k modelom zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb.

Učitelia majú možnosť využívať „Národný štandard finančnej gramotnosti“ vydaný ministersvom školstva a financií SR a webové sídla: <http://www.dolceta.eu/>, www.cfme.net, vypracovaný Národný štandard finančnej gramotnosti v podmienkach mesta.

Regionálna výchova a tradičná kultúra

Cieľom je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Prostredníctvom regionálnej výchovy žiaci poznávajú históriu a kultúru vlastnej obce, mesta. Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, je tradičná ľudová kultúra – kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva – spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovomeleckých výrobkov regiónu, tradičné jedlá, vlastná tvorba (remeslá), spoznávanie stavebných pamiatok v regióne, obci, tvorba zbierky ľudovej hudobnej kultúry, skúmanie vlastnej kultúry, skúmať spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.

Poznávanie prebieha v troch tematických celkoch:

1. Môj rodný kraj
2. Objavujeme Slovensko
3. Tradičná ľudová kultúra.

Globálne vzdelávanie zdôrazňuje globálny kontext v učení sa, prostredníctvom neho dochádza k zvyšovaniu povedomia o globálnych témach, ktoré sa týkajú každého jednotlivca, k rozvoju jeho kritického myslenia v týchto témach a k hlbšiemu porozumeniu oblastí a tým, ktoré sa týkajú celého sveta. Témy globálneho vzdelávania poskytujú priestor na zmenu postojov jednotlivca a poskytujú uvedomenie si vlastnej úlohy vo svete. Motivuje ľudí k zodpovednosti a vychováva smerom k osvojeniu si hodnôt aktívneho globálneho občana. Súčasťou je globálne rozvojové vzdelávanie (vzdelávanie o problematike rozvojových krajín a chudoby vo svete), environmentálne vzdelávanie, multikultúrne vzdelávanie, mierové vzdelávanie ako aj vzdelávanie k ľudským právam v globálnom kontexte. Podnecuje všetkých zainteresovaných bez ohľadu na vek ku skúmaniu otázok ako napr. chudoba, a ich prepojenie s každodenným životom. Narúšaním stereotypov a podporou nezávislého samostatného myslenia sa snaží globálne rozvojové vzdelávanie pomôcť rozvíjať aj praktické zručnosti a prispieť k pozitívnym zmenám v lokálnom aj globálnom merítku.

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Jedným z rozhodujúcich faktorov dobrého a kvalitného riadenia školy je sledovanie efektívnosti školskej práce, jej premyslená, dôsledná a sústavná kontrola. Účelom vzdelávania žiakov v základnej škole je vybaviť žiaka „kľúčovými kompetenciami“. Tie predstavujú súbor znalostí, zručností, návykov a postojov, ktoré sú využiteľné v rôznych učebných a praktických činnostiach a situáciách a sú kľúčom k úspešnosti v celoživotnom učení, v práci, záujmovej činnosti i osobnom živote.

Podstatou praktického objektívneho hodnotenia úspešnosti vzdelávania v škole teda nebude hodnotenie úspešnosti dosiahnutých všeobecných vzdelávacích cieľov a úspešnosti vybavenia žiaka súborom kľúčových kompetencií, ale hodnotenie úspešnosti dosiahnutia tých cieľov a hodnotenie úspešnosti vybavenia žiaka tými kompetenciami, ktoré svojou súhrne ku kľúčovým kompetenciám vedú. Štruktúra ŠkVP (ŠVP) umožňuje v tejto súvislosti zamerať sa pri evalvácii na očakávané výstupy jednotlivých vzdelávacích oblastí, očakávané výstupy jednotlivých predmetov vzdelávacích oblastí a na konkretizované výstupy („konkrétne jednotlivé aktívne zručnosti“), ktoré tvoria vzdelávací výstup vzťahujúci ku konkretizovanému učivu špecifikovanému v jednotlivých ročníkoch v jednotlivých vzdelávacích predmetoch. Zámerom učiteľov je, aby tieto konkretizované vzťahujúce sa ku konkretizovanému učivu boli nastavené tak, aby vo svojom súhrne napĺňali očakávané výstupy (predmetov) vzdelávacích oblastí a viedli tak k očakávanému efektu – vybaviť žiaka súborom znalostí, zručností, návykov a postojov – teda ku kľúčovým kompetenciám. Za predpokladu, že sú tieto jednotlivé kompetencie správne nastavené (čo zostáva prioritnou úlohou aj pre ďalšie overovanie a prípadnú korekciu ŠkVP), je možné sa pri evalvácii zamerať priamo na tieto jednotlivé kompetencie ako na hlavný predmet hodnotenia úspešnosti žiaka v procese vzdelávania.

Kľúčové miesto medzi všetkými evalvačnými činnosťami zaujíma v ŠkVP hodnotenie a klasifikácia žiaka učiteľom. Priamo v priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu (a tiež súhrne za určité konkrétne vzdelávacie obdobie) poskytuje učiteľ žiakovi nevyhnutnú spätnú väzbu a pravdivý obraz o tom, s akým úspechom sa mu darí dosahovať jednotlivé konkretizované výstupy (vedúce ku kľúčovým kompetenciám).

Cieľom hodnotenia výsledkov žiakov v škole je:

- poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky,
- aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,
- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP,
- súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov,
- zhodnotenie prepojenia vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

V hodnotení žiaka nedáva ŠkVP prednosť žiadnej forme. Rovnako ako výber vhodných foriem a metód vyučovania je i výber vhodných foriem a metód hodnotenia žiaka plne v rukách učiteľa. Metódy a formy evalvácie, uvedené pri jednotlivých vzdelávacích predmetoch v časti „učebné osnovy“, sú pre vyučujúceho len odporučením a návodom, ktoré vhodné evalvačné metódy a formy môže pri overovaní dosahovania jednotlivých kompetencií žiakom zvoliť. Pri výbere vhodnej

formy hodnotenia by mal vyučujúci vždy zväžiť aj jej „motivačný dopad“ na žiaka s ohľadom na jeho individuálne vlohy a vlastnosti.

Dôraz je kladený na:

- konštatovanie úrovne stavu a posúdenie miery dosiahnutých očakávaných výstupov formulovaných v učebných osnovách jednotlivých predmetov ŠKVP,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú,
- hodnotenie je pedagogicky zdôvodnené, odborne správne a preukázateľné.

Hodnotenie výsledkov vzdelávania žiaka na vysvedčení je vyjadrené klasifikačným stupňom (ďalej len klasifikácia), slovne alebo kombináciou oboch spôsobov. O spôsobe hodnotenia rozhoduje riaditeľ školy a pedagogická rada so súhlasom rodičov. Ako už bolo uvedené vyššie, hlavným účelom hodnotenia a klasifikácie je motivovať žiaka a poskytovať mu nevyhnutnú spätnú väzbu. Je potrebné, aby si kvalitnú spätnú väzbu dokázali žiaci skoro vytvárať sami, a naučili sa vlastnému kritickému sebahodnoteniu a hodnoteniu svojich spolužiakov. Pre tieto evalvačné formy by mal vyučujúci (všade, kde je to len trochu možné) vytvárať dostatočný priestor.

Základom formálneho hodnotenia žiaka je tradičná klasifikácia v päťstupňovej stupnici. Vyučujúci je pri klasifikácii povinný dodržiavať platné právne predpisy a vnútorné normy školy, ktoré upravujú pravidlá pre klasifikáciu. Súhrnné písomné slovné hodnotenie môže vyučujúci používať len v súlade s platnými predpismi alebo ako veľmi vhodný „doplňok“ ku klasifikácii. Za nevyhnutný princíp hodnotenia a klasifikácie žiaka považuje ŠKVP prevahu pozitívnej motivácie.

Za úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu a za výsledky vzdelávania zodpovedá riaditeľ školy. Na rozdiel od evalvačnej role vyučujúceho daného vzdelávacieho predmetu, ktorý hodnotí obzvlášť úspešnosť žiakov pri dosahovaní jednotlivých kompetencií v priebehu vyučovacej hodiny, (za štvrťrok, polrok a pod.), úloha riaditeľa školy a ním poverených metodických orgánov (predmetových komisií, metodických združení) spočíva predovšetkým v zhodnotení úspešnosti žiakov v dosahovaní očakávaných výstupov jednotlivých predmetov vzdelávacích oblastí.

Učítelia sa pri hodnotení a klasifikácii žiakov riadia Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl, pričom rešpektujú podrobne rozpracované pokyny na priebežnú a súhrnnú klasifikáciu.

Hodnotenie bude zamerané na tri oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogického kolektívu
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie práce žiakov

2.

Hodnotenie vedomostí žiakov nižšieho sekundárneho vzdelávania sa bude realizovať na základe Zákona NR SR 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa § 55 a Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

V piatom až v deviatom ročníku všetky predmety budeme hodnotiť stupňami 1-5 (výborný, chválitebný, dobrý, dostatočný, nedostatočný) podľa Metodického pokynu 22/2011, čl. 3 – Hodnotenie prospechu a správania. Predmety **svet práce, technika a etická výchova** sa budú hodnotiť slovne.

Hodnotenie správania bude oddelené od hodnotenia vzdelávacích výsledkov. Hodnotenie správania podľa MP č. 22/2011, čl. 3 – Hodnotenie prospechu a správania.

Hodnotenie práce žiakov je potrebné ako

- Spätná väzba na zistenie ako žiak zvládol preberanú problematiku
- Informácia pre rodiča na akej vedomostnej úrovni je jeho dieťa
- Informácia pre učiteľa kde má žiak nedostatky a čo treba odstrániť
- Stupeň úspešnosti používaných metód a foriem práce pedagógov

Formy hodnotenia

a, slovné hodnotenie

- Hodnotenie touto formou u žiaka odbúrava stres zo známky. Hodnotenie bude presne vystihovať nedostatky a chyby, ktoré žiak urobí. Bude individuálne podľa vedomostí, schopností jedinca, bude charakterizované stručnosťou a jasným pomenovaním chýb. Hodnotenie vzdelávania bude oddelené od hodnotenia správania. Učiteľ bude hodnotiť slovným hodnotením aj písomne, aby boli dostatočne informovaní rodičia žiaka.

b, Hodnotenie známkou

- Hodnotenie touto formou sa uplatňuje v 5.-9.ročníku. Každý stupeň hodnotenia určuje dosiahnutú kvalitu získaných vedomostí. Nepoužívajú sa medzistupne, ani znamienka plus a mínus. Zapisujú sa do žiackej knižky.

c, Kombinácia slovného hodnotenia s ústnym hodnotením

- Je vhodný najmä pri zhodnocovaní polročnej a celoročnej práce žiaka, pri vyhodnocovaní kontrolných úloh a pri ústnej odpovedi. Táto forma hodnotenia by mala byť najprirodzenejšou pri hodnotení žiaka, aby mal žiak vysvetlené nedostatky a chyby, ktorých sa dopustil.

Hodnotí sa

- o príprava na vyučovanie
- o ústna odpoveď
- o písomné práce
- o rôzne formy individuálnych a skupinových úloh
- o správanie na vyučovaní

Predmet hodnotenia

- *Správanie*, ktoré bude oddelené od hodnotenia vedomostí - správanie v škole, v kolektíve rovesníkov, vytváranie klímy vo svojom okolí, plnenie si povinností, neporušovaní školského poriadku.
- *Vedomosti, zručnosti a schopnosti*, ktoré si žiak osvojuje v danom ročníku. Patrí sem: príprava na vyučovanie, aktivita na hodine, plnenie si zadaných úloh, spolupráca v kolektíve, výsledky ústnych ako aj písomných odpovedí.

Princípy hodnotenia

- ❖ Objektívnosť
- ❖ Spravodlivosť
- ❖ Komplexnosť
- ❖ Hodnotenie podľa zvolených kritérií
- ❖ Citlivosť hodnotenia, aby nedochádzalo k diferencovaniu žiakov na slabších a šikovnejších
- ❖ Nerozdeľovať žiakov na slabších a lepších
- ❖ Hodnotiť konkrétne, stručne a jasne
- ❖ Hodnotením neponižovať žiaka
- ❖ Hodnotením sledovať celkový vývoj žiaka

Doklady o vzdelaní

Dokladom o vzdelaní pre žiaka základnej školy je vysvedčenie, ktoré sa vydáva na konci príslušného školského roka.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: **„Žiak získal primárne vzdelanie“**.

Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: **„Žiak získal primárne vzdelanie“**.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: **„Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“**.

Mimoriadne nadaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: **„Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“**.

Deťom občanov SR môže povoliť riaditeľ plniť povinnú školskú dochádzku vzdelávaním v školách mimo územia SR, vzdelávaním v školách zriadených iným štátom na území SR, individuálnym vzdelávaním v zahraničí. Na vysvedčení vydanom kmeňovou školou sa v doložke uvedie: **„Žiak je na tomto vysvedčení hodnotený z predmetov, z ktorých nebol hodnotený na vysvedčení vydanom v školskom roku..... školou.... za ročník“**.

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: **„Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“**. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: **„Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ... “**. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

Žiakov, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil. V doložke sa uvedie: „**Žiak splnil rokov povinnej školskej dochádzky**“.

Žiak, ktorý v školskom roku 2012/2013 ukončí deviaty ročník, získa nižšie stredné vzdelanie. Takémuto žiakovi sa na konci školského roka na vysvedčení v doložke vypíše text: „**Žiak/žiačka získal(a) nižšie stredné vzdelanie**“.

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa v doložke na vysvedčení uvedie: „**Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu**“.

Zákonní zástupcovia žiakov sú informovaní o priebežnom hodnotení a známkach prostredníctvom žiackej knižky a internetovej žiackej knižky.

2. Hodnotenie a kontrola pedagogického kolektívu

Hodnotenie bude prebiehať na základe:

- Hospitácií
- Pohovorov
- Plnenie si pracovných povinností
- Dosahovaných vzdelávacích výsledkov u žiakov
- Sledovanie pokroku vo výsledkoch žiakov pod vedením učiteľa
- Zapájanie sa do mimoškolskej činnosti
- Hodnotenie zamestnancov vedením
- Hodnotenie žiakmi
- Hodnotenie rodičmi
- Hodnotenie vedúcimi PK a MZ

P.č	Popis kritérií na hodnotenie práce pedagogických zamestnancov	Spôsob hodnotenia, rozsah
1.	Vedenie MZ,PK na škole	2 body
2.	Práca výchovného poradcu	2 body
3.	Práca učiteľa 1. ročníka	1 bod
4.	Vedenie a správa kabinetu	2 body
5.	Spracovanie projektov	5 bodov
6.	Samotná realizácia projektu	5 bodov
7.	Umiestnenie žiakov v olympiádach a súťažiach	Okres: 3,2,1 bod Kraj: 6,4,2 body Slovenská republika: 10,8,4 body Medzinárodná účasť-12 bodov
8.	Príprava programu na akadémiu školy	5 bodov
9.	Vedenie školskej kroniky	2 body
10.	Výzdoba školy	2 body
11.	Úprava interiéru školy	2 body

12.	Úprava exteriéru školy	2 body
13.	Účasť na aktivitách školy	2 body
14.	Publikačná a reklamná činnosť školy	2 body
15.	Využívania moderných prvkov vzdelávania	5 bodov
16.	Získavanie sponzorov	1 bod

Hodnota jedného bodu - 3,32 €.

3. Hodnotenie školy

Hodnotenie školy bude zamerané na:

- Vytváranie podmienok na vzdelávanie a výchovu
- Vytváranie dobrej klímy na škole
- Spokojnosť s učiteľmi na škole
- Spokojnosť rodičov a žiakov
- Spokojnosť s vedením školy
- Úroveň výsledkov práce žiakov
- Vzdelávanie pedagógov

Kritériom na hodnotenie bude:

- Dosiahnuté výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov
- Spokojnosť rodičov a žiakov

Nástroje na zistenie úrovne stavu školy:

- Dotazníky pre rodičov, učiteľov a žiakov
- Rozhovor
- Analýza dosiahnutých výsledkov
- SWOT analýza

4. Rozdelenie tried

5. ročník - 3 triedy - 5.a - 22 žiakov
5.b - 20 žiakov
5.c - 20 žiakov

6. ročník - 2 triedy - 6.a - 27 žiakov
6.b - 27 žiakov

7. ročník - 3 triedy - 7.a - 26 žiakov
7.b - 26 žiakov
7.c - 15 žiakov

8. ročník - 2 triedy - 8.a - 29 žiakov
8.b - 28 žiakov

9. ročník - 3 triedy - 9.a - 25 žiakov
9.b - 24 žiakov
9.c - 25 žiakov

Spolu 314 žiakov

Poznámky k učebnému plánu

- 1.** Vyučovanie sa začína o 8,00 hod.
- 2.** Vyučovacia hodina trvá 45 minút; nemožno ju bezdôvodne predlžovať ani skracovať.
- 3.** Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.
- 4.** Proces výchovy a vzdelávania v škole sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín. Rozvrh hodín je zverejnený v každej triede príslušného ročníka a na internetovej stránke školy. Súčasťou rozvrhu hodín je triednická hodina.
- 5.** V prvom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v druhom ročníku v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede najviac dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín. Žiaci piateho ročníka a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho ročníka až deviateho ročníka môžu mať iba v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.
- 6.** Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov 5. a 6. ročníka nesmie byť vyšší ako 30, pre žiakov 7., 8. a 9. ročníka nesmie byť vyšší ako 34. Rozdelenie hodín do ročníkov je v právomoci školy.
- 7.** Pri prestupe žiaka prijímajúca škola zistí, podľa akého školského vzdelávacieho programu sa žiak vzdelával na predchádzajúcej škole a zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojim vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka.
- 8.** Malé prestávky sú desaťminútové. Po 2. vyučovacej hodine je 20-minútová prestávka určená na desiatu. Žiaci sa počas veľkej prestávky zdržiavajú mimo učební na školskom dvore.
- 9.** Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určuje podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce.
- 10.** Na vyučovanie predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, spájame do skupín aj žiakov rozličných ročníkov.
- 11.** Predmety náboženská a etická výchova sa počas celého štúdia vyučujú ako voliteľné predmety. Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého školského roka.
- 12.** Na vyučovanie predmetu cudzí jazyk možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka.

- 13.** Cudzie jazyky sa vyučujú v odbornej učebni, kde je interaktívna tabuľa, dataprojektor.
- 14.** Na vyučovanie predmetov informatika a informatická výchova možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- 15.** Predmety Informatická výchova a Informatika sa vyučujú v štyroch odborných učebniach.
- 16.** Predmety fyzika, chémia a biológia sa vyučujú v odbornej učebni.
- 17.** Pri tvorbe rozvrhu dbáme na to, aby aspoň jedna vyučovacia hodina z predmetov Slovenský jazyk a literatúra, Matematika, Dejepis, Geografia, Občianska náuka a výchova a Výtvarná výchova bola odučená v jednej z odborných učebni.
- 18.** Telesná výchova sa na druhom stupni školy vyučuje tak, že sa triedy delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat toho istého ročníka. Najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov.
- 19.** Na vyučovanie predmetov svet práce a technika možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.
- 20.** Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami 2-krát ročne. Učivo má dve zložky – teoretická príprava a cvičenie v teréne.
- 21.** Škola môže organizovať s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka lyžiarsky výcvik alebo snowboardový výcvik (ďalej len "lyžiarsky výcvik"), plavecký výcvik, školské výlety, exkurzie a školy v prírode, ktoré podľa návrhov triednych učiteľov sú zaradené do plánu práce školy. Pred uskutočnením výletu, exkurzie a výcvikov zodpovedný učiteľ napíše záznam o organizácii a poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, je zabezpečené náhradné vyučovanie.
- 22.** Pre žiakov piateho ročníka až deviateho ročníka sa organizujú dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdňový výlet. Žiakom piateho ročníka až deviateho ročníka možno školský výlet predĺžiť s informovaným súhlasom zákonných zástupcov o dva dni pracovného pokoja.
- 23.** Škola môže organizovať ako súčasť vyučovania exkurzie. Miesto a čas exkurzie vychádzajú z požiadaviek učebných osnov školského vzdelávacieho programu. Žiaci jedného ročníka sa môžu v školskom roku zúčastniť najviac na troch exkurziách trvajúcich viac ako štyri vyučovacie hodiny.
- 24.** Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je výchova zameraná na ochranu zdravia, spoločnosti a prírody, a to vo vybraných predmetoch, ako aj pri účelových cvičeniach, didaktických hrách a záujmovej činnosti.
- 25.** Súčasťou vyučovania telesnej výchovy môže byť základný plavecký výcvik a v siedmom alebo ôsmom ročníku základný lyžiarsky výcvik.

26. Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo 20 vyučovacích hodín spravidla v mesiacoch september až október alebo apríl až máj. Plavecký výcvik sa uskutočňuje len vo vyhradenom priestore krytého bazéna alebo kúpaliska do výšky vodnej hladiny 1,2 metra, pričom na jedného dospelého cvičiteľa pripadá skupina s najvyšším počtom 10 žiakov. Plavecký výcvik v škole vedie pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovací predmet telesná výchova. Odborný dozor a výcvik môže vykonávať aj iný pedagogický zamestnanec s osvedčením o spôsobilosti viesť plavecký výcvik. Účastníci plaveckého výcviku musia byť poistení proti úrazom.

27. Lyžiarsky výcvik sa koná formou sústredenej päťdňovej, maximálne sedemdňovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov december až apríl. Lyžiarsky výcvik vedie pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovací predmet telesná výchova, alebo iný pedagogický zamestnanec s osvedčením o spôsobilosti viesť lyžiarsky výcvik. Jedno lyžiarske alebo snowboardové družstvo tvorí najviac 15 žiakov. Účastníci lyžiarskeho výcviku musia byť poistení proti úrazom.

28. Náklady spojené s plaveckým výcvikom a lyžiarskym výcvikom, výletom, exkurziou, školou v prírode hradí žiakovi jeho zákonný zástupca.

29. Škola môže v súlade so školským vzdelávacím programom a učebným plánom organizovať výchovno-vzdelávací proces v škole v prírode na území Slovenskej republiky.

30. Pred vyučovaním, počas vyučovania, počas prestávok, v školskej jedálni, po vyučovaní, pri náhlej nevoľnosti alebo pri úraze, počas všetkých aktivít organizovaných školou alebo školským zariadením vykonáva nad žiakmi dozor poverený pedagogický zamestnanec podľa pracovného poriadku pedagogických zamestnancov.

6. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Primárne vzdelanie

Pre primárne vzdelávanie je zabezpečená kvalifikovanosť na 100%. Odbornosť nie je dostatočná pri výučbe informatickej výchovy, aj keď pedagogickí zamestnanci v rámci kontinuálneho vzdelávania získavali poznatky aj v tejto oblasti.

Nížšie stredné vzdelanie

V rámci 5. -9.ročníka je zabezpečená 94,3 % odbornosť vyučovania. V budúcom období je potrebné zabezpečiť odbornosť na skvalitňovanie vzdelávania hlavne výchov: hudobná, výtvarná výchova, občianska náuka.

Všeobecne pre celý pedagogický zbor súčasná doba predurčuje vzdelávanie v oblasti riešenia sociálno-patologických javov, vzťahov medzi ľuďmi, vzťahov v kolektíve. Tento typ vzdelávania napomôže pri odstraňovaní negatívnych vzťahových javov v kolektíve.

Celý pedagogický zbor je potrebné vzdelávať v oblasti moderných technológií ako aj v oblasti modernizácie vzdelávacieho procesu, čo prinesie uplatňovanie nových metód a foriem práce vo vyučovacom procese.

Legislatívne východiská:

Podľa § 153 zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca – riaditeľa za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písmeno c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/ 2008 Z. z. o výchove a vzdelaní (školský zákon).

Ciele:

Hlavný cieľ:

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Čiastkové ciele:

1. *Adaptačné vzdelávanie* umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia. **Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.**

2. *Aktualizačné vzdelávanie* poskytne aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

3. *Inovačné vzdelávanie* umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity , okrem funkčného inovačného vzdelávanie, za ktoré sa kredity nezískavajú.**

4. *Špecializačné vzdelávanie* zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností.

Pedagogickým zamestnancom- špecialistom je triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérový poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia alebo vedúci študijného odboru, koordinátor informatizácie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené

riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie.

Odborným zamestnancom- špecialistom je uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérový poradca. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

5. Funkčné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických zamestnancov.

Vedúcim pedagogickým zamestnancom alebo vedúcim odborným zamestnancom je riaditeľ, zástupca riaditeľa, hlavný majster odbornej výchovy, vedúci vychovávateľ, vedúci odborného útvaru ďalší pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec ustanovený podľa osobitného predpisu. **Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.**

6. Kvalifikačné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

Ak škola alebo školské zariadenie má pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie

absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:

a, pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku - **nezíska kredity**

b, pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku a špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť, ak má vykonávať pedagogickú činnosť v triede, v škole alebo školskom zariadení s výchovno-vzdelávacím programom pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením- **nezískavajú sa kredity,**

c, ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu- **získavajú sa kredity.**

Situačná analýza

Zaradenie pedagógov	Počet
Pedagógovia na plný úväzok	29
Pedagógovia na čiastočný úväzok	3
Vychovávateľky ŠKD	5
Spolu	37

Kvalifikovanosť pedagógov:

Meno a priezvisko	Apro- bácia	Plat. trieda	Kvalifik. skúška	Samosta tný učiteľ	Trie dny uč.	Učiteľ špecialis ta
Ing. Mária Babjaková	CH- Tch- EV	12	II.	áno	TU	áno
Mgr. Kvetoslava Breciková	1.-4.	11	I.	áno	TU	áno
Mgr. Mária Drabiková	1.- 4.,AJ	11	I.	áno	TU	áno
Mgr. Jana Džuková	Z-RJ- EV	12	II.	áno	-	ZRŠ
Mgr. Zuzana Demčáková	1.-4.	11	náhrada	áno	TU	áno
Mgr. Anna Denciová	1.-4.	11	I.	áno	TU	áno
Mgr. Iveta Filičková	M- Tchv	11	I.	áno	TU	áno
Mgr. Mária Gribová	SJL- AJ	11	I.	áno	TU	áno
PaedDr. Dana Gumanová	1.-4.	11	náhrada	áno	TU	áno
Mgr. Zlatica Halajová	1.-4.	12	II.	áno	-	RŠ
Mgr. Anna Hrušovská	NV	11	I.	áno	PK	áno
PaedDr. Vladimír Jenčko	F- Tchv-I	11	náhrada	áno	TU	áno
Mgr. Lucia Kaminská	1.-4.	10	-	áno		
Mgr. Danka Kitková	SJL- RJ	11	I.	áno	TU	áno
PaedDr. Beata Kolbíková	M- Tchv	12	II.	áno	VP	áno
Mgr. Alena Krajňáková	1.-4.	11	I.	áno	TU	áno
Mgr. Beata Kubová	1.-4.	11	I.	áno	TU	áno
Mgr. Zuzana Kuzemková	TEV	10	-	áno	-	-
Mgr. Jana Mušíňková	1.-4.	10	-	áno	-	-
Mgr. Lýdia Palenčíková	D-RJ	11	náhrada	áno	TU	áno
Ing. Mariana Petíková	Pr-NJ	11	náhrada	áno	TU	áno
Mgr. Mikuláš Olbricht	M-F	11	I.	áno	-	-

PaedDr. Jana Radová	SJL	11	náhrada	áno	TU	áno
Mgr. Ľuboslav Soták	1.-4., TV	11	I.	áno	TU	áno
Mgr. Viera Šamová	1.-4.	11	I.	áno	TU	áno
Mgr. Anna Šustová	SJL- OBN	11	I.	áno	TU	áno
Mgr. Peter Timočko	SJL- OBN	11	I.	áno	TU	áno
Mgr. Mária Turčaníková	NV	11	I.	áno	-	-
Mgr. Božena Vancáková	1.-4.	12	II.	áno	-	ZRŠ
Mgr. Anna Vysoká	AJ- NV	11	I.	áno	TU	áno
Ing. Ondrej Žužo	I	11	náhrada	áno	TU	áno
Jana Bednárová	Vych.	8	-	áno	-	-
Anna Benčová	Vych	8	-	áno	-	-
Jana Haňová	-	7	-	-	-	-
Elena Makovníková	Vych	8	-	áno	-	-
Mária Nadzamová	Vych	8	-	áno	-	-

TU- triedny učiteľ

VP- výchovný poradca

PK- vedúca metodického orgánu

IV. Učebný plán – jazykový variant

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	4+1	4+1	5	5	23+2
	Mediálna výchova	1	1	1	1	1	5
	Prvý cudzí jazyk	3+2	3+1	3+1	3+1	3+1	15+6
	Druhý cudzí jazyk	-	1+1	1+1	1+1	1+1	4+4
Človek a príroda	Fyzika	-	1	1	2	1	5
	Chémia	-	0,5+0,5	0,5+0,5	1+1	2	4+2
	Biológia	1+0,5	1	1+0,5	1	1	5+1
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1	1	2	6
	Geografia	1	1	1	1	1	5
	Regionálna geografia	1	1	1	1	1	5
	Občianska náuka	1	1	1	0,5+0,5	0,5+0,5	4+1
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1	1	1	0,5	0,5	4
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3+1	4	4	4	4+1	19+2
	Informatika	1,5	0,5+0,5	0,5	0,5+0,5	0,5+0,5	2+3
Človek a svet práce	Svet práce	-	-	0,5	0,5	-	1
	Technika	-	-	0,5	0,5	-	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	-	-	3
	Hudobná výchova	1	1	1	-	-	3
	Výchova umením	-	-	-	0,5	0,5	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2	2	2	2	10
Spolu povinná časť		20	23	24	24	24	115
Voliteľné hodiny		7	6	6	6	6	31
Spolu:		27	29	30	30	30	146
Nepovinné predmety	Fyzika- astronómia	--	-	-	-	1	

V. Učebné osnovy

Učebné osnovy tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy. Obsahujú:

1. Charakteristiku predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania.
2. Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí.
3. Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.
4. Požiadavky na výstup.
5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania.
6. Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky.
7. Hodnotenie predmetu.

Príloha 1

Implementácia Národného štandardu finančnej gramotnosti

MŠVV SR vydalo dňa 19.3.2009 schvaľovaciu doložku pre implementáciu NŠFG po prerokovaní na pracovnom stretnutí dňa 18.3.2009.

Implementáciou sa rozumie doplnenie školského vzdelávacieho programu ISCED 1 a ISCED 2. Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.0 uvádza akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti.

Metodika implementácia kmeňového obsahu NŠFG verzia 1.0 obsahuje prvky výchovy a vzdelávania podľa moderných európskych trendov. Implementácia NŠFG verzia 1.0 - pedagogickí zamestnanci zaradia nové učebné témy do učebných osnov predmetov školského vzdelávacieho programu, ktoré sú rozpracované na úrovni 1 a 2.

Harmonizácia štandardu finančnej gramotnosti sa realizuje v súlade s medzinárodnou normou pre klasifikáciu vzdelávania ISCED nasledovne: Štandard finančnej gramotnosti	ISCED
Úroveň 1	ISCED 1
Úroveň 2	ISCED 2

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia:

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb

Čiastková kompetencia 1:

Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 1:

Pomenovať základné ľudské hodnoty.

Pomenovať základné ľudské potreby.

Úroveň 2:

Vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb. Chápať funkciu peňazí ako prostriedku na ich zabezpečenie.

Čiastková kompetencia 2:

Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia. **Očakávania, že absolvent je schopný:**

Úroveň 1:

Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny.

Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Úroveň 2:

Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom. Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych. Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady.

Čiastková kompetencia 3:

Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby. **Očakávania, že absolvent je schopný:**

Úroveň 1:

Opísať príklady bohatstva a chudoby.

Úroveň 2: Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny.

Čiastková kompetencia 4:

Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 1:

Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny.

Úroveň 2:

Uviesť príklady činnosti jednotlivcov a rodín v ekonomickej oblasti.

Čiastková kompetencia 5:

Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Úroveň 2:

Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce. Vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia. Vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Čiastková kompetencia 1:

Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom.

Úroveň 2:

Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom. Uviesť príklady prínosov finančnej zodpovednosti a strát spôsobených finančnou nezodpovednosťou. Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností. Uviesť príklady úspešných jednotlivcov na svojej plánovanej profesijnej ceste.

Čiastková kompetencia 2:

Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií.

Úroveň 2:

Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia. Uviesť internetové a tlačové zdroje informácií o produktoch a vymenovať silné a slabé stránky každého z nich.

Čiastková kompetencia 3:

Kontrolovať osobné údaje a informácie.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

Úroveň 2:

Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivec podniknúť na ochranu svojich osobných údajov. Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou

krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zloději môžu získať osobné údaje a informácie.

Čiastková kompetencia 4:

Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.

Úroveň 2:

Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Stanoviť si merateľné krátkodobé a strednodobé finančné ciele. Použiť finančnú alebo internetovú kalkulačku na stanovenie nákladov na dosiahnutie strednodobého cieľa. Zhodnotiť výsledky finančného rozhodnutia. Používať zodpovedné rozhodovanie pri strednodobých cieľoch.

Čiastková kompetencia 5:

Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť príklady mýšľania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.

Úroveň 2:

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom. Identifikovať rozdiely medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníkov.

Čiastková kompetencia 6:

Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Úroveň 2:

Vyhľadať si príslušný orgán na ochranu spotrebiteľov v mieste pobytu. Uviesť príklady klamlivých alebo zavádzajúcich obchodných praktík, ktoré zakazuje zákon o ochrane spotrebiteľa. Vysvetliť kroky pri riešení reklamácie podanej zákazníkom.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Čiastková kompetencia 1:

Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Úroveň 2:

Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 2:

Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať príklady základných životných potrieb.

Úroveň 2:

Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3:

Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb. **Očakávania, že žiak je schopný:**

Úroveň 1:

Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.

Úroveň 2:

Uviesť príklady, ako záujmy, poznatky a schopnosti jednotlivca môžu ovplyvniť výber povolania.

Uviesť príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života. Identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní. Porovnať osobné zručnosti a záujmy s rozličnými kariérnymi možnosťami.

Čiastková kompetencia 4:

Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.

Úroveň 2:

Vysvetliť pojem mzda. Uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (dar, provízia a zisk).

Čiastková kompetencia 5:

Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.

Úroveň 2:

Vedieť popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine a porovnať ho so zabezpečením v inej rodine.

Čiastková kompetencia 6:

Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

Očakávania, že žiak je schopný:*Úroveň 2:*

Definovať daň a vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu. Uviesť príklad spôsobov, akými štát využíva príjmy z daní.

Čiastková kompetencia 7:

Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti, inšpirované úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

Očakávania, že žiak je schopný:*Úroveň 1:*

Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.

Úroveň 2:

Opísať úspešnosť v ekonomickej oblasti. Vedieť diskutovať o vzťahu morálky a peňazí. Uviesť príklad finančne úspešného človeka vo svojom okolí.

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán. 1 5

Očakávania, že žiak je schopný:*Úroveň 1:*

Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.

Úroveň 2:

Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov. Opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - míňanie, sporenie a spoluúčasť. Diskutovať o prvkoch osobného rozpočtu, (príjmy, výdavky a úspory). Vypočítavať percentá pripadajúce na hlavné kategórie výdavkov v rámci mesačného rodinného rozpočtu.

Čiastková kompetencia 2:

Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Očakávania, že žiak je schopný:*Úroveň 1:*

Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.

Úroveň 2:

Založiť si kartotéku informácií o produktoch v domácnosti, vrátane informácií o zárukách a ďalších finančných dokumentoch, ako sú účtovné doklady a výpisy z bankových účtov.

Čiastková kompetencia 3:

Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

Úroveň 2:

Opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Vysvetliť, čím sa od seba líšia. Vysvetliť, ako fungujú šeky, debetné a kreditné karty. Diskutovať o výhodách a nevýhodách jednotlivých platobných metód.

Čiastková kompetencia 4:

Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.

Úroveň 2:

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. Vysvetliť vzťah medzi spôsobmi míňania peňazí a dosahovaním finančných cieľov. Uviesť príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze. Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a míňaní finančných prostriedkov. Prekontrolovať daň z pridanej hodnoty na doklade o zaplatení nákupu.

Čiastková kompetencia 5:

Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.

Úroveň 2:

Stanoviť, či je prispievanie formou darcovstva a filantropie v súlade s osobným rozpočtom.

Čiastková kompetencia 6:

Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.

Úroveň 2:

Zistiť vek, v ktorom môže jednotlivec spísať platný závet v danom štáte pobytu. Opísať hlavné prvky jednoduchého závetu a zistiť obvyklé náklady v prípade, že si závet dá vypracovať.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

Čiastková kompetencia 1:

Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

Úroveň 2:

Vysvetliť, prečo finančné inštitúcie požičiavajú peniaze. Vymenovať nákupy na úver, ktoré dospelí bežne robia. Opísať výhody a nevýhody využívania úveru. Vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky. Vysvetliť, ako sa líšia debetné karty od kreditných kariet.

Čiastková kompetencia 2:

Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať práva žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec.

Úroveň 2: Vysvetliť hodnotu informácií o úverovej histórii pre žiadateľov a poskytovateľov úveru. Vysvetliť, prečo je dôležité vybudovať si pozitívnu úverovú históriu. Opísať informácie nachádzajúce sa v správe o úverovej histórii a ako dlho sa tieto uchovávajú. Uviesť príklady dovoleného použitia správ o úverovej histórii na účely iné než je poskytnutie úveru.

Čiastková kompetencia 3:

Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Úroveň 2:

Vysvetliť, ako sa vyhnúť problémom pri požičiavaní si peňazí alebo predmetov vo vzťahu k ich hodnote. Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov.

Čiastková kompetencia 4:

Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady ochranných prvkov, vychádzajúcich zo zákonov o spotrebiteľských úveroch.

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1:

Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:*Úroveň 1:*

Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

Úroveň 2:

Uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu. Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele. Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“. Vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

Čiastková kompetencia 2:

Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Očakávania, že žiak je schopný:*Úroveň 1:*

Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.

Úroveň 2: Popísať hodnotu peňazí. Vysvetliť, ako môže rásť hodnota investície. Rozhodnúť, kedy investovať hotovosť na krátkodobé výdavky alebo na núdzové situácie.

Čiastková kompetencia 3:

Zhodnotiť investičné alternatívy.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii.

Úroveň 2:

Uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom.

Čiastková kompetencia 4:

Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Očakávania, že žiak je schopný:*Úroveň 1:*

Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii.

Úroveň 2:

Opísať rôzne zdroje investičných informácií - prospekty cenných papierov, on-line zdroje a finančné publikácie.

Čiastková kompetencia 5:

Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Očakávania, že žiak je schopný:*Úroveň 1:*

Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky.

Úroveň 2:

Popísať výhody sporenia peňazí na starobu prostredníctvom dôchodkových programov a investičných sociálnych programov.

Čiastková kompetencia 6:

Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.

Úroveň 2:

Vysvetliť, ako ochrana vkladov chráni investorov.

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia 1: Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Popísať spôsoby, akými by sa dali znížiť rôzne druhy rizík alebo ako by sa im dalo úplne vyhnúť. Diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.

Čiastková kompetencia 2:

Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka.

Úroveň 2:

Vedieť vysvetliť existenciu vplyvov ekonomickej krízy na jednotlivca a rodinu.

Čiastková kompetencia 3:

Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou.

Úroveň 2:

Vysvetliť na životných cykloch rodiny potrebu jej zabezpečenia prostredníctvom úspor v banke, verejného poistenia a potrebou životného poistenia staroby.

Čiastková kompetencia 4:

Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1:

Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje .

Úroveň 2:

Vysvetliť základný účel verejného poistenia, stručne charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Úroveň 3:

Opísať podstatu a základy legislatívnej úpravy verejného poistenia. Charakterizovať

Čiastková kompetencia 5:

Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2:

Vymenovať cennosti, ktoré sa bežne nachádzajú v domácnostiach. Opísať, akým spôsobom môžu byť tieto cenné predmety a majetkové hodnoty ohrozené alebo stratené. Opísať spôsoby ochrany cenných predmetov a majetkových hodnôt. Stručne charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu. Vysvetliť podstatu a význam poistenia: majetku, osôb, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.